

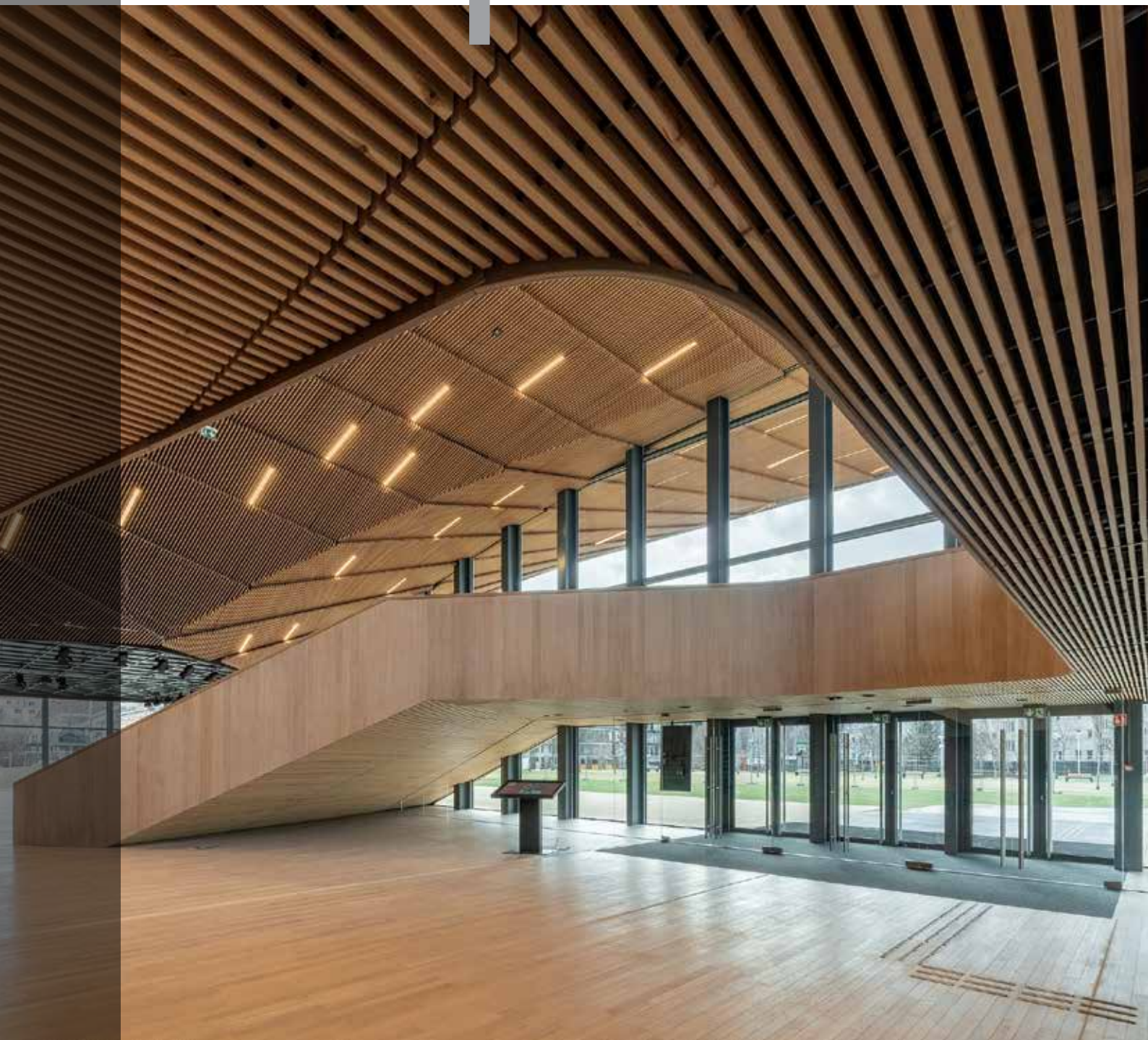

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2020.
november

építész

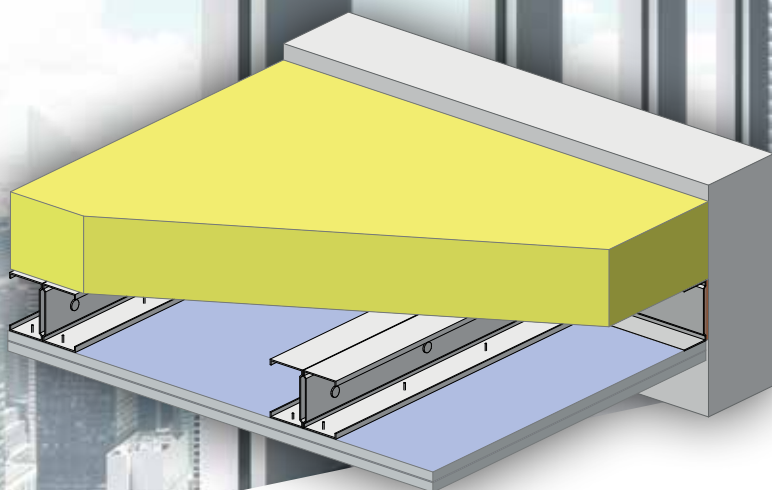

273

Nemzeti Táncszínház, Budapest
(ZDA Zoboki Építésziroda,
fotó: Hlinka Zsolt)

FÓKUSZTÉMA:
FILM – SZÍNHÁZ –
ÉPÍTÉSZET

MÉK HÍREK
KORDA STÚDIÓ, ETEK
A KODÁLY KÖZPONT KIHOOZA A MŰVÉSZBŐL A MAXIMUMOT
NEMZETI TÁNCSZÍNHÁZ, BUDAPEST
BUDAPEST ÉPÍTÉSZETI NÍVÓDÍJA 2020
MÉK – MÉSZ DIPLOMADÍJ 2020 PÁLYÁZAT EREDMÉNYEI

**TŰZÁLLÓSÁGI
HATÁRÉRTÉK:**

EI 30

szigetelés nélkül

**TŰZÁLLÓSÁGI
HATÁRÉRTÉK:**

EI 45

szigeteléssel

A TŰZGÁTLÓ MEMBRÁN

kiváló megoldás azon födécek tűzvédelmére, ahol nem megengedett a terhek födémhez történő rögzítése. Az önhordó függesztés nélküli álmennyezet 2 réteg Blue Acoustic építőlemezzel és kettőzött R-CW 75 Rigiprofil vázzal készül. Megoldást jelent azokban az esetekben is, ahol egy szerkezettel kell megvalósuljon a tűzvédelem és a hangszigetelés.

Tűzgátló membrán-önhordó függesztés nélküli álmennyezet- műszaki adatok:

Vizsgált minta fesztáv: 4 m

Gipszkarton rétegek típusa, száma és vastagsága	Alkalmazott Rigiprofilok típusa és szerelés módja	Profilok kiosztása	Szükséges szigetelés	Tűzvédelmi osztály/ Tűzállósági határérték
[mm]		[mm]	[mm]	EI [perc]
2 x Blue Acoustic RF 12,5	R-CW 75 kettőzött profilváz	400	-	A2 EI 30
2 x Blue Acoustic RF 12,5	R-CW 75 kettőzött profilváz	400	Isover Akuplat 100 mm	A2 EI 45

**A SZAKSZERŰEN MEGÉPÍTETT RIGIPS RENDSZEREKRE
25 ÉV RENDSZERSZAVATOSSÁGOT BIZTOSÍTUNK!**

További minősített tűzvédelmi rendszereink megismeréséhez használja tűzvédelmi keresőnket!

M A G Y A R
É P Í T É S Z
K A M A R A

K Ö Z L Ö N Y
M Ű H E L Y

2020.
november

építész

TARTALOM

A Magyar Építész Kamara hírei

Ajánló	2
Tájékoztatás a korlátozó intézkedések bevezetése miatt	3
Tisztújítás volt a Budapesti Építész Kamarában	3
A Nemzet Művésze	4
Az év háza Komárom-Esztergom megyében.....	4
5 építész kapott állami kitüntetést 2020. október 23-án	5
Áadták a Forbát Alfréd Építészeti Díjat	5
Álláshirdetés, közlemények, eredeti tervező keresése, hirdetésfeladás.....	5

Fókusztema: Film – színház – építészet

Korda Filmstúdió, Etyek	6
„Isten hozott! Magam is igyekeztem.”	8
Nemzeti Táncszínház, Budapest	12

Építészeti közélet

Budapest Építészeti Nívódíja 2020	14
MÉK–MÉSZ Diplomadíj 2020 pályázat eredményei	18

Stúdió – Műhely

Teatro-Építész Műterem	28
------------------------------	----

ÉPÍTÉSZ KÖZLÖNY-MŰHELY | ISSN 1789-0934 |

| 273. szám | 2020. november

A Magyar Építész Kamara kiadványa | Kiadja: Publicitas Art-Media Kiadó Kft. | Felelős: Nagy Ibolya, a kft. ügyvezetője
A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Hajnóczy Péter; tagjai: Szalay Tihamér, Turi Attila | Főszerkesztő: Tutervai Mátyás
| Felelős szerkesztő: Dér Andrea | Szerkesztőség: H-1088 Budapest, Ötpacsi utca 2., telefon: (06-1) 318-2944,
(06-30) 4730-391, e-mail: szerkesztoseg@mek.hu, www.mek.hu | Hirdetésfelvétel: Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26., telefon: (06-30) 964-9598, e-mail: ibolyan@publicitasart.hu, www.publicitasart.hu
A leadott anyagok tartalmáért és formai megjelenéséért a kiadó nem vállal felelősséget. A Magyar Építész Kamara
elektronikus kiadványa: www.mek.hu – napi frissítés. A honlap nyitóoldalán lehet feliratkozni a heti e-mail hírlevélre.

273

Ajánló

Kedves Olvasók, Tisztelt Kollégák!

A Közlöny szerkesztői nevében immár 6. alkalommal köszöntök minden közlőnyolvasót. Ennek a számnak a Fókusztemához kapcsolódó szlogenje a „**Winter is coming**” lett volna, de ez némileg megbicsaklott (erről később), a való világban persze mégis aktuális, hiszen valóban közeleg a tél. Ezekre a korán sötétedős napokra kínálunk változatos olvasnivalót a Közlönnyel.

A **MÉK hírek** rovatban beszámolunk a veszélyhelyzet kapcsán aktuális információkról, intézkedésekről. Sajnos a járvány nem csökken, és ebben a helyzetben mindenkinek bonyolultabb, nehezebb az élete. A MÉK igyekszik a lehetőségekhez mérten biztosítani a zökkenőmentes ügyintézt, és emellett készül a „békeidőre”, amikor igyekszünk minden elmaradt rendezvényt, programot bepótolni.

Beszámolunk az utóbbi időszak különböző díjazottjairól, az október 23-án átadott állami kitüntetésekéről, a Forbát Alfréd-díjról, a Nemzeti Művésze díjról és Az év háza Komárom-Esztergom megyében pályázatról. Örömmel tesszük, hiszen a díjak a díjazott mellett az építészeti alkotásokról, építészeti minőségről is szólnak.

Tisztújítás volt a legnagyobb területi kamarában, a Budapesti Építész Kamarában, gratulálunk a megválasztott tisztségviselőknek!

Jelen Közlöny **Fókusztemája** a Film – színház – építész, amiből nem maradhat ki a zene sem. Az a célunk, hogy bemutassuk a különböző művészeti ágak kapcsolódását az építészethez, elgondolkodjunk azon, hogy hogyan hatnak egymásra, mi a szerepe az építésznek ezekben a művészeti ágakban, hogy tudják az építészek megteremteni azokat a tereket, amelyek a fenti művészeti ágakat szolgálják.

És akkor a „**Winter is coming**”-ról... Komoly erőket mozgattunk meg, hogy megszólaltassuk Deborah Riley-t, a Trónok harca ikonikus sorozat látványtervezőjét. Aki látta a sorozatot, tudja, hogy mennyire izgalmas helyszíneken játszódik a film, legyen az létező, meglévő helyszín, vagy épített díszletváros. Sajnos az Éj király vélhetően utolsó erejével elrabolta Deborah-t, és így ez a cikk most kimarad. Ki tudja, egyszer talán...

Némi elfogultsággal állíthatjuk, hogy a szám Fókusztemája meg lehetőségre erősre és sokrétűre sikerült!

Annus Ferenc építész ismerteti az általuk tervezett etyeki Korda Filmstúdiót, amely a saját kategóriájában a legnagyobb hazánkban.

A pécsi Kodály Központot speciális szemszögből mutatja be Horváth Zsolt, a Pannon Filharmonikusok igazgatója. Érdekes megismerkedni a sokak által ismert magas színvonalú épület hasz-

nálójának gondolataival, ennek során bepillantunk az épület születésébe és mindabba, amit egy zeneművész számára jelent egy ilyen együttes. Köszönjük Igazgató Úr!

Nem maradhat ki a sorból a ZDA-Zoboki Építésziroda által tervezett Nemzeti Táncszínház épülete sem, ami egyszerre szól zenéről, táncról és teszi ezt kimagasló színvonalú építészeti eszközzel, megjelenéssel.

Az **Építészeti közélet** rovatunkban beszámolunk a Budapesti Építészeti Nívódíja 2020 pályázat eredményéről. Gratulálunk a díjazottaknak, és mindenkit arra biztatunk, hogy ha még időben olvassa a Közlönnyel, akkor nézze meg a pályázatról szóló kiállítást a FUGA-ban, illetve ha a járvány engedi, akkor látogassa meg akár előben is az épületeket! Érdemes!

Ugyancsak ebben a rovatban mutatjuk be a MÉK-MÉSZ Diploma-díj 2020 pályázat eredményét. Gratulálunk a díjazott fiatal pályakezdő tervezőknek, izgalmas, értékes munkával zárták le életük egyetemistái éveit! Azt kívánjuk, hogy a való életben is meg tudják őrizni a most díjazott friss, kortárs, minőségi gondolkodásmódjukat.

Az **Új technológia** rovatunkban néhány aktuális épületszerkezeti újdonságról számolunk be.

A **Stúdió – Műhely** rovatunk tulajdonképpen a Fókusztemánkhoz kapcsolódik. Egy érdekes interjú keretében mutatjuk be a Teatro-Építész Műterem tervezőpárosát, Szendrői Éva díszlettervezőt és Sándor János építészt. A sok képpel illusztrált cikkben az építész és a díszlettervezés kapcsolatáról, a díszlettervezés aktuális helyzetéről olvashatunk. Izgalmas kirándulás ez is egy másik művészeti ág mindennapjaiba!

Erről szól a Közlöny 6., idei utolsó száma. Mivel év végéig már nem találkozunk, így most kívánunk minden kedves olvasónknak szép ünnepeket és boldog új évet! Találkozunk a Közlöny 2021-es évének 1. számában! Végezetül arra kérünk mindenkit, hogy vigyázzon magára és környezetére!

Winter is coming...BUÉK!

Tutervai Máttyás
MÉK-alelnök, főszerkesztő

Szeretne értesülni a szakmagyakorlást érintő friss hírekről?
Like-olja és kövesse a Magyar Építész Kamara Facebook-oldalát!
<https://www.facebook.com/magyarepiteszkamara/>

Tájékoztatás a korlátozó intézkedések bevezetése miatt

A kormány a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelettel Magyarország teljes területére november 4-étől ismét veszélyhelyzetet rendelt el, amelynek idején az alkalmazkodó védelmi intézkedéseket külön Korm. rendeletek szabályozzák.

Az életbe lépett jogszabályok miatt a Magyar Építész Kamara jelenleg sem tantermi kötelező továbbképzéseket, sem jogszabályi vizsgabeszámolókat nem tarthat a veszélyhelyzet alatt.

Kérjük, figyeljék honlapunkat, hírlevelünket és Facebook-oldalunkat a naprakész információk érdekében! Továbbra is javasoljuk a szakmagyakorlóknak, hogy iratkozzanak fel a Magyar Építész Kamara heti e-mail hírlevelére, amelyben a legfrissebb kamarai és szakmai hírekről, eseményekről számolunk be: <http://mek.hu/index.php?f=hirlevel#feliratkozas>.

A Magyar Építész Kamara titkárságán a személyes ügyfélfogadás a veszélyhelyzet kihirdetése miatt annak visszavonásáig továbbra is szünetel. Ügyeleti rendszerben, ügyfélfogadási időben a telefonos ügyintézés továbbra is biztosított. Kérjük, hogy minden esetben a témában illetékes személyt keressék ügyfélfogadási időben a megadott közvetlen elérhetőségeken, ügyfélfogadási időn kívül elektronikus levélben: <http://mek.hu/index.php?link=titkarsag>.

A Magyar Építész Kamara 2020. december 12. (szombat) és 2021. január 5. (kedd) között ügyviteli szünetet tart! Az első ügyfélfogadási nap: 2021. január 6., szerda 12-15 óra között.

Tisztújítás volt a Budapesti Építész Kamarában

2020. október 14-én, szerdán nem szokványos körülmények között tartotta meg tisztújító taggyűlését a Budapesti Építész Kamara. A járványhelyzetben különös körültekintéssel kellett megszervezni és lebonyolítani az eseményt, figyelemmel betartva a biztonsági előírásokat. A tisztújítást elhalasztani nem lehetett, mert a hivatalban lévő tisztségviselők mandátuma október 19-én lejár, a hatályos jogszabályok pedig kizárólag veszélyhelyzet idejére tartalmaznak eltérő rendelkezéseket.

A várakozásnak és az előrejelzéseknek megfelelően sokan maradtak távol, a részvétel alacsony volt, ennek ellenére a határozatképes létszám (az aktív tagok 5%-a – 156 fő) a megismételt taggyűlésre összegyűlt. A jelenlévők fegyelmeztségének, higgadságának és türelmének köszönhetően végül mindkét szavazási kör sikerrel zárult.

Csapó Balázs, a leköszönő elnök nyitotta meg a taggyűlést, köszöntőjében röviden bemutatva az elnökségi ciklusban elért eredményeket, és a BÉK működésének irányát. O. Ecker Judit a felügyelőbizottság elnökeként az elmúlt négy év gazdálkodásának fontosabb adatait ismertette, és biztosította az újonnan megválasztandó tisztségviselőket a BÉK stabil pénzügyi helyzetéről. Az ügyrendi kérdések megszavazása után a választási jelölőbizottság (VJB) elnöke, Bálint Imre ismertette a jelölés folyamatát és az egyes tisztségekre jelöltek névsorát.

A választás az elnöki és az alelnöki pozíciók betöltésére vonatkozó szavazással kezdődött, amely tisztségekre idén egy-egy jelöltet állított a VJB.

Csapó Balázs elnökjelölt, valamint dr. Reith András alelnökjelölt ismertették programjukat, majd válaszoltak néhány nekik feltehtet kérdésre. Ezt követően a szavazólapok kitöltésével kerülhetett sor a titkos választásra, amelynek eredményét közel fél óra elteltével, a szavazatszámolást követően ki is lehetett hirdetni: Csapó Balázst 125, dr. Reith Andrást 132 támogató szavazattal választotta meg a taggyűlés a következő négy évre az elnöki, illetve az alelnöki pozíciókra.

Második körben az elnökségi tagok, a bizottságok és a küldöttek választása következett. A szavazás gördülékenyen lezajlott, a szavazólapok összesítését és az eredmény kihirdetését azonban már nem sokan várták meg. A leköszönő felügyelőbizottság ellenőrzésével zajló számlálás végül az alábbi eredménnyel zárult:

Választási eredmények:

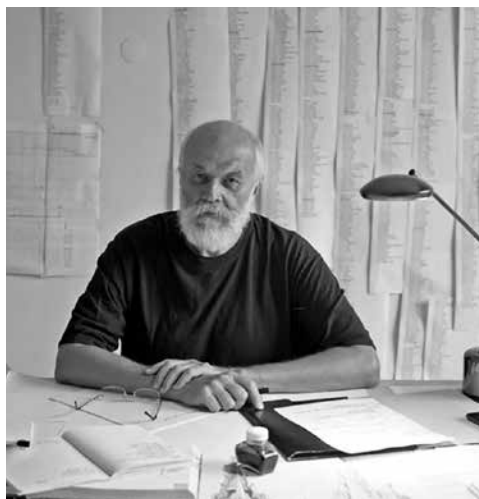
- ▶ **Elnök:** Csapó Balázs.
- ▶ **Alelnök:** dr. Reith András PhD.
- ▶ **Elnökség tagok:** Demeter Nóra, Sajtos Gábor DLA, Tima Zoltán.
- ▶ **Felügyelőbizottság:** Dulácska Zsolt, dr. Fiala István, O. Ecker Judit.
- ▶ **Póttagok:** Dienes Szabolcs, König Tamás DLA, Sólyom Benedek DLA.
- ▶ **Etikai-fegyelmi bizottság:** Engedyné Juhász Veronika, Fáy Piros, Lelkes Ibolya, Lente András, Miklós Balázs, Vizér Péter, Wagner Péter DLA.
- ▶ **Póttagok:** Bódey Attila, Damokos László, Görbicz Máté.
- ▶ **Választási jelölőbizottság:** Bálint Imre DLA, Gelesz András, Hartvig Lajos, Miklós Zoltán, Mozsár Ágnes.

A BÉK 2020. évi tisztújító taggyűlése biztonságosan és eredményesen lezajlott, hála a résztvevők és a szervezők együttműködésének és összetartásának.

Forrás: bek.hu

Gratulálunk a megválasztott tisztségviselőknek!

A Nemzet Művésze

A Magyar Művészeti Akadémia kezdeményezésére – 2013-ban – az Országgyűlés a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó, elismert képviselőinek személyes megbecsülése, méltó életkörülményeinek biztosítása céljából alapította a Nemzet Művésze díjat, amely a legrangosabb hazai művészeti elismerés, és amelyet 2014-ben ítelt oda első alkalommal a díj bizottsága. A nemzet művészei egy időben legfeljebb 70-en lehetnek. A díjat minden évben a Magyar Művészeti Akadémia köztestület „születésnapján”, november 5-én adják át.

A Nemzet Művésze díj Bizottság 2020-ban tizenegy művésznek ítélte meg a Nemzet Művésze díjat. **Építőművészet díjkategóriában Nagy Ervin építőművészt díjazták.**

Laudáció: Nagy Ervin Kossuth-díjas építész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja. Munkásságáért korábban elnyerte a Magyar Művészetért Díjat, az Alternatív Kossuth-díjat és a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét, valamint megkapta a Magyar Művészeti Akadémia aranyérmét is. Tanulmányait követően fiatalemberként kapcsolódott a magyarországi szerves építészeti mozgalomhoz, és már diplomamunkája meghatározó volt az expresszív és organikus épület- és funkcióformálás világában.

Részt vett a 70-es évek országbontó folyamatával szembehe-lyezkedő faluházprogramban. Közös barátok, ismerősök révén figyelt fel rá Makovecz Imre és hívta meg a műtermébe dolgozni.

Nagy Ervin hisz a magyar építőművészeti eredetiségében, és maga is tevélegesen vesz részt annak nemzetközi terjesztésében. Szerinte a magyar építészeti anyanyelv valós, létező dolog, amit a világszerte jegyzett Bartók Béla mintájához hasonlóan kell ismertté tenni. Megvalósult épületei a nemzetközi építészeti irodalom emlegetett példái lettek. Német, francia vándormesterlegények dolgoztak munkáin, s váltak hazájukban e tudással saját stílusuk mesterévé.

A közösségért végzett munkája során alapvető értékeket fogalmazott meg, amire hosszú távú együttműködés alapozható, és nemcsak az építésztársadalmon belül. Ilyennek látja a jó építészeti ismérveit: tartósság, hasznosság és arányosság.

Nagy Ervin életműve, építőművészete a magyar népi építészet forma- és motívumvilágát továbbörökítő, organikus épületei a kortárs magyar építészet kimagasló alkotásai közé tartoznak. Olyan építész ő, aki közéleti szereplésével, önkormányzati és állami főépítési tevékenységével az ország és a magyar építészeti ügyét szolgálja, a nemzeti építészeti politika és építészeti érdekképviselő területén értékőrző munkát végez.

A Magyar Művészeti Akadémia Nemzet Művésze díj Bizottsága a Nemzet Művésze címet adományozza építőművészeti területen Nagy Ervin Kossuth-díjas építész, a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja részére életműve elismeréseként.

Forrás: www.mma.hu

Gratulálunk a díjhoz!

Az év háza Komárom-Esztergom megyében

12. alkalommal hirdette meg a Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara „Az év háza Komárom-Esztergom megyében” pályázatot azzal a céllal, hogy elismerésben részesítse és a nagyközönség számára is bemutassa azokat a Komárom-Esztergom megye területén megvalósult kiemelkedő színvonalú épületeket, amelyeket helyi, megyei építészek terveztek, és egyúttal pozitív példát is adjon az építetők számára.

A beérkezett 13 pályaműből a szakmai zsűri – Bálint Imre DLA, Czigány Tamás DLA, Krizsán András DLA – összesen 8 alkotást részesített elismerésben. A díjátadásra 2020. október 20-án került sor.

Az év háza Komárom-Esztergom megyében pályázat 2020. évi díjazottjai:

Az év háza Komárom-Esztergom megyében díjban részesült:

- ▶ Esztergom, családi ház. Tervező: Dankó Kristóf.
- ▶ Tata, 14 lakásos társasház. Tervező: Tóbiás Tamás.
- ▶ Tatabánya, dózsakerti kollégium átalakítása, műszaki szakgimnázium kialakítása. Tervező: Ambrus Balázs.
- ▶ Esztergom, Rudolf-ház. Tervező: Somody Zsolt.

Az év háza Komárom-Esztergom megyében megosztott díjban részesült:

- ▶ Tát, üveg-összeszerelő üzem. Tervező: Dankó Kristóf.
- ▶ Tatabánya, ipari épület, gyártócsarnok és iroda. Tervező: Tóbiás Tamás.

Az év háza Komárom-Esztergom megyében dicséretben részesült:

- ▶ Tatai Szent Kereszt Felmagasztalása templom felújítása. Tervező: Markos Anikó, Besey László, munkatárs: Rigó Péter.
- ▶ Tata, Keszthelyi úti játszótér, burkolatminta. Tervező: Simpf Rajmond, munkatárs: Páhi Cecília.

Gratulálunk a díjazottaknak!

5 építész kapott állami kitüntetést 2020. október 23-án

Gulyás Gergely Miniszterelnökséget vezető miniszter a köztársasági elnök megbízásából állami kitüntetéseket adott át pénteken Budapesten a Várkertbazárban tartott ünnepségen.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült:

- ▶ **dr. Medvegy Gabriella**, a Pécsi Tudományegyetem Műszaki és Informatikai Karának dékánja, egyetemi tanár, építész magas színvonalú alkotóművészi és oktatói munkája, tudományos közéleti tevékenysége, valamint a hazai képzések külföldi hallgatók körében történő népszerűsítésében vállalt szerepe elismeréseként;
- ▶ **Földesi István**, a Békés Megyei Önkormányzati Hivatal megyei főépítésze;

- ▶ **Gatter János** építész, a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt. projektmérnöke;
- ▶ **Mártonffy Miklós Barna** építész, a Marius Stúdió Kft. építész vezető tervezője, Budapest volt főépítésze.

Magyar Ezüst Érdemkereszt (polgári tagozat) kitüntetésben részesült:

- ▶ **dr. Józsa Anna Ildikó** építész-mérnök, a Magyar Állami Operaház Eiffel Műhelyházának kialakítása során végzett példaeértékű munkája elismeréseként.

A kitüntetetteknek gratulálunk!

Átadták a Forbát Alfréd Építészeti Díjat

A Dél-dunántúli Építész Kamara az értéket teremtő építészeti alkotómunka tiszteletének erősítéséért 2020-ban pályázatot hirdetett meg második alkalommal a „Forbát Alfréd Építészeti Díj” elnyerésére. Az előírt határidőig 17 érvényes pályázatot nyújtottak be. A bírálóbizottság 2020. szeptember 29-én ülésezett az alábbi összetétellel:

- ▶ Molnár Csaba építész, elnök, Dél-dunántúli Építész Kamara,
- ▶ Pelényi Margit Ybl-díjas építész, Dél-dunántúli Építész Kamara,
- ▶ dr. Hajnóczy Péter elnök, Magyar Építész Kamara elnöksége,
- ▶ Karlovecz Zoltán Pécs város főépítésze, Magyar Építőművészek Szövetsége,
- ▶ dr. Csaba Ders alelnök, Magyar Urbanisztikai Társaság.

A bírálóbizottság a pályázatot eredményesnek ítélte meg, és alkalmasnak tartotta a beérkezett anyagot, hogy a lehetséges 3 db díj és 3 db elismerő oklevél teljes körben kiosztásra kerüljön.

Forbát Alfréd Építészeti Díjat kapott rangsorolás nélkül három alkotás. A díjakhoz oklevél, emléktárgy és bruttó 100 000 Ft pénzjutalom jár.

A díjazottak:

- ▶ Karácsony Tamás, Kern Orsolya a paksi Deák-ház / Szeniczey-kúria felújításának és bővítésének tervezéséért,
- ▶ Kajári József Tamás a szekszárdi Hosszúvölgy utcai lakóház tervezéséért,
- ▶ Dr. Széll Attila Béla a pécsi ciszterci szállás tervezéséért.

Építészeti elismerő oklevelet kapott rangsorolás nélkül az alábbi három alkotás. A díjakhoz oklevél és emléktárgy jár.

- ▶ Denkinger József, Nagy Péter és Rádóczy (F) László a komlói Kodály Zoltán Ének-Zenei Katolikus Általános Iskola és Óvoda átalakításának és bővítésének tervezéséért,
- ▶ Kokas Ignác a pécsi Református Kollégium Általános Iskolája tervezéséért,
- ▶ Kovács-Andor Krisztián DLA és Tamás Anna Mária DLA a pécsi Bárány úti lakóépület tervezéséért.

Gratulálunk a díjazottaknak!

Álláshirdetés, közlemények, eredeti tervező keresése, hirdetésfeladás

A Magyar Építész Kamara lehetőséget biztosít honlapján álláshirdetést, közleményt, eredeti tervező keresése hirdetményt közzétenni.

Amennyiben szeretne ezzel a lehetőséggel élni, a www.mek.hu oldalon található űrlapot szükséges kitölteni.

A közzététel díja:

20 000 Ft + áfa (összesen 25 400 Ft), hirdetésenként 3 hónap időtartamra.

A közlemény közzététele, eredeti tervező keresése, illetve hirdetmény és álláskereső kamara tagok esetében ingyenes.

Korda Filmstúdió, Etyek

Előzmények

A tervezési munka 2005-ben kezdődött és 2006–2008. évek alatt megvalósult a beruházás 1. üteme. Demján Sándor eredetileg Magyarországon egyedülálló méretű és technikai színvonalú épületegyüttest álmodott meg a területre. A vállalkozáshoz társként csatlakozott Andy Vajna is, az akkor már az Egyesült Államokban elismert filmproducer. Demján Sándor itt nőtt fel, ezért esett a választás Etyekre. A falu fölötti dombtetőn a hajdani légvédelmi rakétabázis felszámolásra került, így a 13 hektáros terület alkalmassá vált az új funkció befogadására. A beruházást segítette az újonnan bevezetésre váró adótörvény, ami a filmipar számára jelentős adókedvezményt helyezett kilátásba.

A tervezési programról

Az eredeti elképzelés szerint a városméretű fejlesztés több ütemben valósult volna meg. Az első ütemben 6 stúdióépület, műhelybázis és 2 utómunkálatokra alkalmas épület, valamint több kisebb kiszolgáló gépészeti épület épült meg. A második ütemben további vetítőtermek, kisebb stúdiók, koncertterem

egészítette volna ki az épületegyüttest. A stúdiók a különböző méretű forgatási igényeknek megfelelően különböző nagyságrendűek. A két kisebb stúdió összenyitható, van olyan épület amelyben egy 10x10x4 méteres süllyesztett medence készült, víz alatti forgatások számára. A legnagyobb stúdió megépítése vajúdott a legtovább. Ebben a 60x100 méter (!) alapterületű csarnokban Európában egyedülálló mérettel egy hatalmas vizes stúdió készült volna. A hatalmas feszítáv alatt több medence külön és együtt is működtethető lett volna a különböző filmes igények kiszolgálására. A díszletek bevilágítására, mozgására párhuzamos, letámasztás nélküli mobil hidak lettek tervezve. Az épület vízzel történő gyors feltöltéséhez a kültéri víztározó medence elkészült, azonban a beruházás eredeti terv szerinti megtérülése kérdésessé vált. Emiatt a hatalmas csarnok ma „száraz” forgatási terület maradt, a többi stúdióépülethez hasonló kiépítéssel. A tervezés során a szokatlan méretű csarnokok, kapuk szerkezeti megoldása mellett a gépészeti rendszerek, az akusztika és a tűzvédelem kapott nagy szerepet. Szobányi méretű hangcsillapító kamrák épültek be a külső zajok tökéletes kizárása érdekében. Az épületek körül jelentős területek maradtak külső forgatások céljára.

A hasznosításról

Az elkészült 1. ütem „belakása” időben sokáig elhúzódott. A várt tengerentúli produkciók nagyon lassan fedezték fel az új forgatási lehetőséget. Európában már teljes gőzzel működtek a londoni, az alicantei, a prágai, a bukaresti filmstúdiók. Hosszú hónapokig csak az őrző-védő szolgálat emberei voltak láthatók a kihalt épületek között. Ez a várakozás végleg eltolta a 2. építési ütem megvalósítását a távoli jövőbe. Az első jelentős produkciót a Hellboy c. film 2. részének forgatása jelentette. Guillermo del Toro rendezésében, Ron Pearlman főszereplésével egy igazi hollywoodi produkció érkezett kis hazánkba. A külső területre megépített New York-díszletek méreteiben is lenyűgözők, ma is megtekinthetők. Ez végre megmozgatta a magyar filmes szakmát, a díszletépítőket, a maszkosokat, a színészek végre itt is munkához jutottak. A nagy filmek lassan megérkeztek, ezek közül kiemelkedő volt a Borgiák c. történelmi sorozat Jeremy Irons főszereplésével. Ennek toszkán díszletei beborították a tájat, a stúdióon belül is hatalmas reneszánsz paloták épültek a forgatáshoz. Azóta beindult az élet, számos jelentős produkció készült nemzetközi sztárok közreműködésével. A stúdió „felkerült a világtérképre”, azóta több magyar filmstúdió is megépült, az úttörő munka érdeme elvitathatatlanul a Korda Stúdió stábját illeti.

Annus Ferenc építész, vezető tervező

Résztvevők listája

Építtető: Demján Sándor

Kivitelező: Arcadom Zrt.

Generáltervező: Iparterv Zrt.

Építész vezető tervezők: Annus Ferenc és Nagy Mihály (Vision Építész Stúdió)

Statika vezető tervező: Faragó Tamás

Gépészet vezető tervező: Déri Tamás

Elektromos vezető tervező: Kelemen Ferenc

Belsőépítész: Székér Ferenc

Környezet: Karádi Gábor

Tűzvédelem: Dunamenti Kft.

„Isten hozott! Magam is igyekeztem.”

A Kodály Központ kihozza a művészből a maximumot

Nehéz elkezdni egy ilyen írást, mert a műszaki szakemberek világához képest a láthatatlan és megfoghatatlan zene képes megváltoztatni még a teret és az időt is. Ahol a száraz fából és fémből készült hegedűnek is lelke van, ott hol kezdődik egy építészeti beruházás? Az alapkövetetelnél? Vagy egy álomnál? És hol ér véget? Véget ér-e egyáltalán?

Ha a tízéves évfordulója kapcsán díjat adnának át a Kodály Központnak, és köszönetet kellene mondanom mindazoknak, akik nélkül nem jött volna létre, nem is tudom kivel kezdeném. Pécs 1811-ben regnáló püspökével, aki Bécsből hívatta Lickl György zeneszerzőt, hogy alapítson zenekart, és ezzel olyan nemzetközi kontextusba helyezte a város zenei életét, ami a mai napig meghatározó? Vagy az Európai kulturális főváros pályázat alapítóját, aki az európai szinten is érvényes kulturális produktum létjogosultságát nem egy ország valódi fővárosához kötötte, így Pécs vezetői mertek fantáziát látni a cím elérésében? A Pannon Filharmonikusok muzsikusaiknak, akik minden erejükkel megfeszülve dolgoztak azért, hogy a méltó akusz-

tikai környezet célja és motorja legyen a fejlődésüknek? Vagy az építészekkel, akik a természet egy alapképletéhez fordultak inspirációért, és ezzel a zene egyetemes nyelvét a legkiválóbb fizikai közegébe helyezték? Talán maguk sem tudták mit alkotnak valójában.

A Kodály Központba mindenki visszakiváncsolkodik, aki az elmúlt tíz évben egyszer is fellépett a színpadon, vagy leült a nézőtérre. Ez az épület áldás a benne alkotóknak. Brahms biztosan mosolygott, amikor nemrég Varga Gilbert által vezényelt szimfóniáját hallgatta: minden hangszín és árnyalat hallatszott azon az előadáson, amit a szerző elképzelhetett. Ezt a végeredményt nem a véletlen szülte.

Talán nem sokan tudják, de a muzsikuskok munkaidejét ún. szolgálatokban mérik. A szimfonikus zene egyetemes nyelv, és a megszólaltatásához alázatra és együttműködésre van szükség: a zeneszerző, a karmester, a muzsikuskok, a közönség, a hangszerek és a tér egymást szolgáló részvételére. A zene az ember felett létező. Ahhoz, hogy megszólaljon, együtt és külön-külön is felül kell emelkednünk a saját hangunkon. Ez egy hatalmas összjáték.

A Kodály Központ megvalósulásának története az európai színvonalú emberi együttgondolkodás és együttműködés története. Sok tényező közös együttállása kellett a létrejöttéhez, de hiszem, hogy – bár támogatta – nem a sors vagy a gondviselés hozta létre, és ezért nem is megismételhetetlen. Mintaprojekté válhatna minden tekintetben. De mi is az, ami példa lehet? A résztvevők igyekezete: mindenki kihozta magából a legtöbbet, csak annyi kompromisszummal, amit az anyagiak feltétlenül megkívántak.

Ha már a Kodály Központ építészeti elgondolásának alapja a Fibonacci-számsor, bátorodom számba venni, hogy mi minden vezetett és vezethet egy olyan beruházás létrejöttéhez, amelynek a működése felülmúlja a várakozást.

Elsőként kellett vágy és érdem. A Pannon Filharmonikusok művészeti közössége többre vágyott, mint amiben élt. A zenekar 2003-ban kezdte megújulását, szinte egy időben az EKF 2010-es projekt elindulásával, de attól teljesen függetlenül. Egy egyetemi aulában játszott akkor, és a pécsiekben közel 150 éve élt egy igény arra, hogy legyen saját játszóhelye az együttesnek. A zenekar fejlődése erőteljes ütemben haladt, így viszonylag hamar megfogalmazódott, hogy az egyetemi aula nem alkalmas arra, hogy a célként kitűzött szakmai fejlődést és az ezzel együtt növekvő közönségigényt kielégítse.

Másodikként kellett egy közös felismerés. Bár a zene bárhol, bármilyen fizikai környezetben, akár egy parkban is képes hatást gyakorolni, a professzionális komolyzenei előadás esetén a fizikai környezet meghatározó jelentőséggel bír mind az előadó, mind pedig a befogadó számára. A zenének számos rétege van, ami kizárólag megfelelő akusztikai környezetben képes megszólalni. A hangversenyterem nem egy nagy terem sok székkal, hanem egy, az akusztikai és előadói cél eléréséhez megtervezett épület. A nem kiművelt zeneszeretők körében jellemzően nincs hiányérzet az akusztika iránt, legfeljebb az elegáns környezetet szokták hiányolni, ami szintén fontos. Ugyanakkor a hangversenyteremnek nem az az elsődleges dolga, hogy szép legyen. Egy hangversenyterem atmoszférája és akusztikája a teljes alkotói és előadói folyamatnak minden lépésére hatással van mind pozitív, mind negatív értelemben. Az előadásnak aktív részese maga a terem, így a teljes előadói folyamatot

stimulálja. Nem csak Pécssett, bárhol a világban. A jelentősége tehát felbecsülhetetlen. A Pannon Filharmonikusok a saját fejlődési igényéből fogalmazta meg annak idején, hogy a megfelelő akusztikai környezet elengedhetetlen számára.

Harmadikként kellett szándék és vízió. A városvezetés szándéka a zenekar fejlődésének támogatása volt. Az EKF 2010 egy olyan városfejlesztési víziót vázolt fel, amelynek alapja a kulturális ipari fejlődés. Az ebben látott potenciál és az ezzel összefüggésben benyújtott pályázat közelebb hozta a zenekar szakmai jövőképének megvalósítását. 2006-ra a beruházásokból való döntésre a zenekarnak arra a fejlődési pontra kellett jutnia, hogy bizonyítsa, hogy a hangversenyteremre szükség van. Az EKF 2010 és a hangversenyterem katalizátora lett a zenekar fejlődésének. Szinte emberfeletti tempóban zajlott a szakmai és menedzsmentmunka azokban az években. Maga a beruházás felmerülésének a lehetősége is olyan megtermékenyítő erőként hatott a művészeti munkára, amelyre minden zeneművészeti szervezetnek szüksége lenne.

Negyedikként kellett lehetőség és tudás. Az EKF 2010 beruházási volumene mentén végül felmerülhetett egy nemzetközi pályázaton elnyert, zöldmezős beruházású hangversenyterem felépítésének a lehetősége, még hogyha feszes költségvetéssel is. A terem megvalósulása olyan szakmai távlatokat nyitott, melyek mind a mai napig új lehetőségeket rejtenek magukban. Nagyságrendekkel kellett színvonalat emelni az együttes munkájában, hogy mire felépül a terem, felérjünk a nemzetközi és rezidensi szerepköri igényekhez. Pécsnek hagyományosan nagyon erős a kulturális közélet, amely azokban az években különösen aktív volt. Abban azonban, hogy a kulturális víziókból hogyan lehet projektet generálni, és azt hogyan kell végigmenedzselni, mind a mai napig kevés a tudás, nem csak Pécssett, országosan. A zenekar és az EKF 2010 céljainak összeillesztésében nagy szerepe volt az EKF 2010-pályázat szakembereinek. Takács József, Patartics Zorán vagy Szokolai Zsolt nevét mindenképpen fontos megemlíteni ebben a példátlan közös munkában.

Ötödikként kellett minta. Magyarországon egyedül a Műpa épült kifejezetten hangversenyteremnek, ahol a Pannon Filharmonikusok az első naptól játszott. Kiváló szakmai kapcsolatot áptunk és ápolunk a vezetéssel, és gyorsan a magyar zenei élet ügyévé vált a Kodály Központ építése. Zoboki Gábor tervezőnek, Kiss Imre akkori vezérigazgatónak, Csonka András igazgatóhelyettesnek hatalmas szerepe volt abban, hogy a Műpa a Kodály Központ megvalósítói számára példát mutasson. Szakmai véleményeket, tanácsokat, mintákat adtak, amik hozzájárultak ahhoz a végeredményhez, ami ma áll. A Kodály Központ minősége, a benne létrejövő produkciók és a Pannon Filharmonikusok színvonala a mai napig számos kiváló együttműködést eredményez a Műpával. Káel Csaba, a Műpa jelenlegi vezérigazgatója partnerként tekint ránk. Fontos megemlíteni, hogy sajnos a Kodály Központ elkészülte óta eltelt tíz évben sem épült új hangversenyterem az országban, pedig hazánk zenekultúrája megérdemelné a megfelelő akusztikai környezet adta lehetőségek kiaknázását.

Hatodikként kellett azok az építész tervezők, akik nem csak anyagban és formában, hanem a terem lelkében is gondolkodtak. Meggyőződése, hogy a Kodály Központ nem lenne akkora hatással benne dolgozó művészekre és a közönségre, ha a tervezésének az alapja nem a Fibonacci-számsor lenne. De nem a számok miatt. Az építészek ugyanis a fölből indultak ki. A zene befogadásának egyetemes emberi adottságából, ami

egyben a természet és a művészet alapvető belső arányait is leírja. Akár egy zene esetén a fő motívum, amire egy egész szimfónia épül. Keller Ferenc és az Építész Stúdió tagja, Hőnich Richárd, Fialovszky Tamás és Sólyom Benedek Maxim Vengerov hegedűművész szavaival élve valóban egy építészeti Stradivarit hoztak létre Pécssett. Az az alkotói munka, amibe tisztelettel bevontak engem, a legbecsületesebb munka volt. Amit ez a csapat megvalósított, az az építészeti formavilág alázatos, de autonóm és intelligens szolgálatba állítása a zene és zeneművészek számára. A mai napig kalapot emelek előttük. Emberi és szakmai helyállásban és nyitottságban példamutatóak voltak számomra. Az alkotói energiájukat a legnagyobb zeneszerzőkhöz hasonlóan tudták a cél érdekében mozgósítani, és megérteni abból, hogy mi a fontos.

József Attila után szabadon: a hetedik te magad légy. És végül, de talán nem utolsósorban kellettem én. A bécsi zeneakadémiai éveim, amelyek során több száz koncertet ülttem és játszottam végig hangversenytermi környezetben. Mélyen belém

ivódott az a hangzás, amely elérhető egy szimfonikus zenekarok számára kialakított akusztikai térben. Elképesztő energiát fektettem bele abba, hogy a művészeti szempontokat erőteljesen belobbizzam a tervekészítési és kivitelezési folyamatba, megküzdöttem azért, hogy a művészek hangja legyen ott az építészeti programleírásnál a pályázati kiírás során. Azonban mindehhez meg kellett tanulnom építészül. Leckéket vettem, hogy el tudjam olvasni a terveket, és rengeteg egyeztetésen fordítottam le a saját szakmám igényeit az építészek nyelvére. Barátok, szakemberek, a zenekar művészei is a segítségemre voltak ebben. A kivitelezés során rámutattam azokra a pontokra, amelyek feltétlenül fontosak a végeredmény szempontjából, hogy ne épp azon próbáljanak spórolni a beruházók. Nem engedhettük meg, hogy csak az építészek és a kivitelezők lelkiismeretére legyen bízva a siker, azonban ehhez az kellett, hogy felkészült legyek. Fel kellett nőnöm a feladathoz, és meg kellett tanulnom megfogalmazni, hogy mire van szükségünk, mitől jó egy hangversenyerem.

Abban, hogy a Pannon Filharmonikusok továbbra is a város kulturális iparának egyik alappillére, nagy szerepe van a

Kodály Központnak. A terem maga egy szereplője a muzsikálásnak, és a Kodály Központra lehet számítani. Társunkká vált. Általa helyreállt ennek az egyetemes műfajnak az a rendje, mely szerint az akusztikai tér dinamikus alakítója az előadásnak. A komolyzenészek előadása nagyon intellektuális folyamat. A művész mindig keresi a zenei karakter kibontásának legtokéletesebb módját. Nem mindegy, hogy hol játszunk Bartókot vagy Mozartot, és az sem, hogy kivel. A terem akusztikai hatásával is számolunk, és vannak olyan intim, törékeny, finom árnyalatok – akár egy színházi drámában –, amelyek nem adhatók elő máshol a maguk teljességében. Varga Gilbert, Eötvös Péter, Maxim Vengerov nem játszik bárhol, és velünk sem játszana a Kodály Központ nélkül. Együtt vagyunk erősek.

A Kodály Központ épp azt teszi velünk, ami a létrejöttét támogatja: kihozza a művészből a maximumot. A magyar építészet, a zenekultúra és a közönség ennek csak nyertese lehet.

*Horváth Zsolt
igazgató, Pannon Filharmonikusok – Pécs*

AUSTROTHERM
Hőszigetelés

Időtálló minőség 30 éve

Austrotherm hőszigetelő anyagok

Nemzeti Táncszínház, Budapest

Fotó: Hlinka Zsolt – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Fotó: Hlinka Zsolt – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Világhírű találmányok hajdani központjában, egy régi ipari épületben lelt új otthonra a magyar táncművészet. A fénykorát a 19–20. század fordulóján élő egykori Ganz-gyár nemcsak a magyar ipar jelképe, hanem a világnak elképesztő kreatív erőt adó, nagy magyar tudósgeneráció bölcsője is volt. A Nemzeti Táncszínháznak otthont adó gyáracsarnokban a 19. század második felében nemzetközi hírű mérnökök és tudósok alkottak, és olyan meghatározó találmányok születtek itt, mint a transzformátor vagy a dinamó. Az új házban így találkozik a tudomány és a kultúra, és kapnak játszóhelyet – a hely szellemében – a kísérletező műfajok, a rendkívül gazdag folklórra épülő néptánc, a kortárs tánc vagy a klasszikus balettprodukciók. Az épület ugyanakkor nemcsak kulturális és művészeti tér, hanem találkozási pont és közösségi hely is a magyar főváros egyik újra erőre kapó közparkjában.

Múlt és jövő, szellem és kreativitás egy helyen

A sokszínű magyar táncművészetet összefogó Nemzeti Táncszínház korábbi otthona egy színházzá átalakított kolostorban volt, amely korlátozott technikai lehetőséget biztosított a tánc széles műfaji repertoárjának méltó bemutatására. Az új épület helyszínéül a főváros egyik közparkjában álló ipari csarnokot jelölték ki, amely a 19. században a nemzetközi hírű Ganz-gyár egyik épülete volt. A gyárat a rendszerváltás során bezárták, majd közparkká alakították, az ipari épületeket pedig kiállító- és stúdióterekké formálták. A méltán népszerű park fénye idővel megkopott, ezért az elmúlt években új funkciók odatelepítésével igyekeztek újra pezsgő találkozóhellyé tenni.

Fotó: Hlinka Zsolt – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Kulturális és közösségi tér ipari műemlékben

Az új színházépület tervezésekor az építészek célja kettős volt: egyrészt kiemelni a meglévő ipari műemlék épület erőit, másrészt úgy alakítani át a teret, hogy az megfeleljen a táncszakma szerteágazó jelenlegi és akár a jövőbeli igényeinek is. A zárt ipari csarnokot egy olyan új épületrésszel és főhomlokzattal egészítették ki, amely kapcsolatot teremt a parkkal, nyitott és hívogató. Az átlátható előcsarnok egyszerre része a parknak és a színháznak is: nemcsak a látogatók fogadását szolgálja, hanem olyan élő közösségi és kulturális tér, ahol egyszerre van jelen a művészet, a találkozás és a kikapcsolódás. A park látogatói számára nyitott, kávézót is magában foglaló előtérben lehetőség van kisebb táncprodukciók bemutatására is, a padozat színházként, a lépcső pedig nézőtérként is használható.

Multifunkciós színházi terek

Az ipari csarnok felfogható egy háromhajós bazilikaként, amelynek központi eleme multifunkciós színházi térré alakított, 368 fős nagyterem. A korszerű színháztechnikával felszerelt játszóter a táncszakma széles repertoárjának, jelenlegi és jövőbeli igényeinek megfelelően alakítható át, de akár egyéb rendezvények – koncert, gálavacsora stb. – is megtarthatók benne. Ezt szolgálja a nézőtér szétbontható, mobil, oldalra kitolható székrendszere is.

Az előcsarnok felett lebegő kisterem a kísérletezés terepe, amely a különböző műfajok befogadósínházaként is működik. A mobil függönyrendszer mozgatásával az akusztikai környezet is változtatható, zengőbbé vagy tompábbá alakítható a terem hangzása. A tervezők olyan egységes tér létrehozására törekedtek, ahol a közönség szinte az előadás fizikai részesének érezheti magát.

Az épületben a táncprodukciók művészi lehetőségeinek bővítésére hangstúdiót is létrehoztak, emellett a táncszínházban két nagy méretű próbaterem is található, amelyből az egyik mobil falakkal tovább is osztható.

*Zoboki Gábor DLA habil.
ZDA-Zoboki Építésziroda*

Fotó: Dömölky Dániel – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Fotó: Hlinka Zsolt – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Fotó: Hlinka Zsolt – ZDA-Zoboki Építésziroda Kft.

Budapest Építészeti Nívódíja 2020

Budapest Főváros Önkormányzata nyilvános pályázatot írt ki a Budapesti Építész Kamara szakmai lebonyolításában *Budapest Építészeti Nívódíja 2020* elnyerésére.

A díj olyan igényesen, magas színvonalon megtervezett és létrejött, új vagy megújított épület, építmény, közterület, belső tér tervezője részére adományozható, amely javítja a főváros építészeti arculatát vagy egy városrész használatát, megjelenését, elősegíti az építészeti és környezeti kultúra fejlődését, formálja a városképet és mindezek által ösztönzi a további magas színvonalú, innovatív beruházásokat.

Az évente meghirdetett pályázat feladata és célja, hogy a Budapest Építészeti Nívódíja átadásával elismerje és a nyilvánossággal megismertesse a városképet formáló, legkiemelkedőbb építészeti alkotásokat.

A bírálóbizottság tagjai 2020-ban: Dorosz Dávid klímavédelmi és fejlesztési főpolgármester-helyettes (a bizottság elnöke); Erő Zoltán, Budapest főépítész; Bardóczi Sándor, Budapest mb. főtájegépítész; Csapó Balázs építész, a Budapesti Építész Kamara elnöke; Soltész Noémi építész; Stempel Jan építész (Csehország); Szabó Levente DLA építész; Zsuffa Zsolt DLA építész.

A 2020. évi pályázatra beérkezett 17 pályamű közül a bírálóbizottság 6 épületet helyszíni bejáráson is megtekintett. Végül egy kiemelkedő építészeti minőségű alkotás részére Budapest Építészeti Nívódíja és négy magas építészeti minőségű alkotás részére Budapest Építészeti Nívódíja Dícséret elismerés adományozására tett javaslatot a főpolgármesternek, aki a javaslatot elfogadta.

Az ünnepélyes díjátadó Budapest napja alkalmából 2020. november 16-án volt – tekintettel a járványhelyzetre – on-line formában. A Budapest Építészeti Nívódíja 2020 elismerésben részesített épület tervezői emléklapokat, a Dícséret elismerésben részesítettek díszoklevelet, és mindannyian pénzjutalmat vehettek át.

A pályázatra beérkezett pályaművekből készült kiállítás a FUGA Budapesti Építészeti Központban egy későbbi időpontban lesz megtekinthető. A szintén minden pályaművet tartalmazó könyv magyar és külön angol nyelvű kiadása a díjátadó napján jelent meg a Budapesti Építész Kamara gondozásában.

Részlet a könyv előszavából Dorosz Dávidtól:

„Budapest egyik különlegessége az az értékek és hagyományokkal teljes építészeti örökség, amely a város létrejötte óta tükrözi az itt élő emberek státuszát, gondolatait, környezetükhöz fűződő viszonyát. A város egyedi fekvéséből és az ezerarcú városnegyedekből eredően mindez egyszerre nyilvánul meg egyedi karakterekben és az adott helyzetre adott megoldások változatosságában.

Évről-évre számtalan alkotás születik, amely megérdemli és igényli a reflektorfényt, és azt, hogy mintául állítsuk őket az ember és épített környezete közötti kapcsolat színvonalas megteremtésére. A Budapest Építészeti Nívódíja kezdeményezés ennek a küldetésnek tesz eleget: azokra a megoldásokra irányítja a figyelmet, amelyek a városi élet fokozódó kihívásai között mégis elérhetővé teszi Magyarországot egyetlen metropoliszává.”

Köszönet és elismerés az alkotóknak!

Vízafogó Óvoda

Bp. XIII., Vízafogó sétány 4.

Építész felelős tervezők: Nagy Csaba, Pólus Károly

Építész társtervező: Törös Ágnes

Építész munkatársak: Batta Miklós, Laczkó Gábor, Urbán Jakab, Várhidi Bence, Zsidai Nikolett

Építető: Budapest főváros XIII. Kerületi Önkormányzata

Fotó: Bujnovszky Tamás

Az angalföldi Vízafogó Óvodában minden együtt van. Adott az építető önkormányzat, aki óvodahálózatát progresszíven fejleszti és szisztematikusan megújítja. Adott az óvodavezetés, aki elvárta a tervezőktől az előremutató szemléletet, és valódi partneri viszonyban vált részesévé a megújulásnak. És adott volt az építész csapat, amelyik jól adagolt kísérletezőkedvvel, arányérzékkel, nyitottsággal és frissességgel, ráadásul némi humorral állt a feladathoz. Kitűnően teljesítettek. A 80-as évek paneles építésének termékeként létrejövő eredeti épületet nem lebontották, hanem okos vizsgálat alapján részben megtartották. E tett önmagában üzenetértékű egy középület esetében, itt azonban nyoma sincs az ebből származó esetleges kompromisszumoknak. Az egykori középső traktus kibontásával létrejövő új bejárat és átrium szervezi az új belső térstruktúrát. Az egyszerre otthonos és tágas belső terekhez kétszintes fatornác épült, amely mind a földszinti, mind az emeleti foglalkoztatóknak közvetlen és nagyvonalú szabadterei kapcsolatot biztosít. Nincs felesleg. Minden akkora és akképp megfogalmazott, hogy arányos maradjon, ugyanakkor

Fotó: Bujnovszky Tamás

a minden részletre kiterjedő figyelem a gyerekek léptéke felől is érezhető gondoskodásként sugárzik mindenhol. Példásképp az a harmónia és kerek egész, amelyet ez az épület megtestesít az építetők háttértől és elvárásoktól a proaktív építészeti hozzáállásig, s léptéktől függetlenül mintaként állítható az eljövendő fővárosi köz- vagy éppen magánberuházások elé.

DICSÉRET

MOME Campus és Kreatív Innovációs Tudáspark fejlesztése, III. ütem
Bp. XII., Zugligeti út 9–25.

Építész felelős tervezők: Csillag Katalin, Gunther Zsolt

Építész tervezők: Kállay Gábor, Békesi Tamás
Munkatársak: Bálint Ábel, Baranyai Balázs, Boromissza Júlia, Dobrányi Ákos, Farkas Ádám jr., Farkas Ádám, Galamb Emese, Garay-Kiss Dorottya, Gyuricza János, Parizán Borbála, Péteri Zsolt, Tari Krisztina
Tájépítész: Kapás Enikő

Fotó: Bujnovszky Tamás

A MOME Campus fejlesztésekor minden feltétel rendelkezésre állt ahhoz, hogy magas színvonalú építészeti jövőt hozzon létre: nagyvonalú megbízó előretérrel, a tervezők kiválasztásának demokratikus módszere nyílt tervpályázati versennyel és a megvalósításhoz szükséges anyagi forrás.

A campuson álló oktatási épületeket Farkasdy Zoltán tervezte 1954-ben. A szocreál főépület melletti másik oktatási szárny helyén ma a MOME Base új épülete áll. Az eredeti szándék szerint a főépület túloldalán egy harmadik ház is épült volna, de ez akkor nem valósult meg, most a MOME Up épülete került ide. A tervezők az azonos koordináta-rendszerre szerkesztett épületegyüttest egy föld alatti utcára fűzték fel, a teljes campus közlekedő-rendszerének csomópontjában pedig létrehozták a „MOME szívét”, a Groundot, amelynek föld alól kikacsintó terei válhatnak az egyetem léktető központjává.

Az új épületek vállaltan heterogén megjelenésűek, és mindegyik épület sajátos belső világgal rendelkezik. Ezzel együtt számos építészeti gesztus szervezi egységgé őket. A főépület törtfehér színe és a portikusz oszlopainak vertikális ritmusa visszaköszönnek az új épületek megjelenésében is, természetesen kortárs eszközök felhasználásával. Az épületbelsőben a

szokatlan átlátások hoznak létre hasonló téri helyzeteket. A bátor beavatkozások és a nagyvonalú építészeti eredményeként a célkitűzés-ként jelzett új MOME-identitás megteremtése és egy nyitottabb oktatási struktúra létrehozása is megvalósulni látszik.

DICSÉRET

Országos Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ és Közép-európai Művészettörténeti Kutatóintézet

Bp. XIII., Szabolcs u. 33.

Építész felelős tervező: Vasáros Zsolt DLA

Építész társtervezők: Sasvári Áron, Bandur-Juhász Emőke, Nagy Gábor

Belsőépítész munkatársak: Vénér Ágnes, Eisrich Ágnes, Kovács Petra, Vasáros-Lévai Melinda

Munkatársak: Megyesi Zsolt, Somlai Anikó, Gáll András, König Anna, Krauth Veronika, Molnár Bianka, Nusszer Diána, Szabó Anna, Mayer Tamás, Sági Gergely, Szabó Réka, Bálint Adrienn, Békés Ádám, Tari Bálint, Brotscher Zsuzsanna, Zsarnóczky Renáta, Süveges Gréta

Táj- és kertépítész tervező: Müller Krisztina

Fotó: Danyi Balázs

A Városligetben és vonzáskörzetében megvalósuló, talán már túlzottan is emblematisz tervek megismerve igazán megnyugtató látni az OMRRK komplexumának mértéktartó profizmusát: itt minden az, aminek tűnik. Kiemelendő először is maga a program, az abban rejlő innováció, amely nemzetközi viszonylatban is jelentős múzeumi központot definiált, benne a központosított raktározás és restaurálás magas színvonalú terei mellett a művészettörténeti kutatásnak is helyet biztosítva. Ugyancsak erőse a projektnek, ahogyan a helyszínnel, annak épített örökségével bánt. A gondos analízis után az egykori Szabolcs utcai zsidó kórház Freund Vilmos-féle épületei közül a legértékesebbek nemcsak hogy megmaradtak, de például az egykori imaház megújult tere a használat korábbi, néha brutális rétegeit megmutató rekonstrukciójával kiemelkedően erős építészeti karaktert adott az egész együttesnek. A főépület magán hordozza a hazai ipari-technológiai építészeti legjobb hagyományait, gondoljunk csak a térbeli szerkesztés következetességére, ugyanakkor – összetett funkciójához, annak jelentősé-

géhez méltó módon – homlokzatformálása igényes középületté nemesíti karakterét. Az OMRRK együttese az utóbbi évtizedek kulturális beruházásainak talán egyik legfontosabbika, amelyben az építetők szándékai és a tervező professzionális, integratív és proaktív szemlélete egyedi értéket teremtett.

DICSÉRET

Ligeti-műteremvilla felújítása és átalakítása
Bp. XIV., Stefánia út 20.

Építész felelős tervező: Zombor Gábor DLA

Építész társtervező: Juhász Balázs

Építész: Csik Zsolt, Lality Áron

Építész asszisztens: Zsupos Zoltán

Tájépítész tervező: Gyüre Borbála, Lád Gergely

Fotó: Bujnovszky Tamás

A műteremház a századforduló magas presztízsű útjában, a Stefánia Ligeti Miklós szobrászművész számára épült 1904-ben. Építészeti Jámor Lajos és Bálint Zoltán voltak. Az épület a II. világháború után Kisfaludi Strobl Zsigmond, a gellérthegy Szabadság-szobor alkotóművészeként ismert szobrász műtermeként szolgált. Az épület sorsa az elmúlt évtizedekben a sajnálatosan közismert módon alakult: állapota leromlott, toldalékok éktelenítették, eredeti architektúrája sérült. Helyreállítása a Polgári Magyarországért Alapítvány székházaként történt meg a közelmúltban.

Az eredeti épület visszafogott secessziós kialakításában leginkább a hangsúlyos tetőalakítás, a pártázatos-pergolás tetőterasz és a nagy méretű műteremablakok érvényesültek, szinte premodern egyszerűséggel. A helyreállítás során a tervező az épület fő elemeit tiszteletben tartotta. A terasz szintjének megváltoztatásával, a hátsó és az oldalsó homlokzat kiegészítésével az emeleten újabb hasznos területeket alakított ki. A nagy méretű műteremablak az eredeti kialakítás szerint is különös módon metsződtött össze a terasszal, ez a motívum most még hangsúlyosabbá vált: az egykori műteremtér sajátos térkialakítást, a terasz karakteres tömegalakítású motívumot kapott.

A belső tér, amelyet a gondosan megőrzött és helyreállított falépcső ural, az alapítvány székházaként irodaházaként szolgál. Példaértékű a kortárs tájépítészeti eszközökkel, mégis az épülettel teljes összhangban kialakított kert.

DICSÉRET

Havanna hetivásár

Bp. XVIII., Baross u.-Bartha Lajos u.

Építész felelős tervezők: Keller Ferenc, Láris Barnabás

Építész társtervező: Bors Eszter

Építész munkatárs: Böröcz Péter

Táj- és kertépítész tervező: Kontra Dániel

A piacépület visszafogott, érzékeny és a feladatot mélyen megértő építészeti megformálása jól mutatja, hogyan lehet egy látszólag kis léptékű beavatkozással jelentős városi és társadalmi többet létrehozni.

A Virág Csaba által tervezett Havanna lakótelep szigorúan szerkesztett alapstruktúrájának egyik legnépszerűbb köztere a hetivásár. A lakótelep szélén levő parkoló 1989 óta szombatönként

piaccá alakult, és az árusok kezdetben autók csomagtartójából, később lakókocsikból árulták termékeiket. A kerületi önkormányzat a fővárosi TÉR_KÖZ-pályázaton támogatást nyert a piac intézményesítésére, amelyhez nyílt tervpályázaton kerestek tervezőt. A nyertes építészek szokatlan érzékenységgel nyúltak a feladathoz: a panelházak tövébe egy mértéktartó formálású, a szomszédos garázssorra rímelő, hosszú épületet terveztek, amelybe az üzletek mellett mosdó, piacfelügyeleti iroda és kiállítóter is került. Az egyszerű, monokróm épülettömeget az üzletek szálcementkapuinak sora alkotja. Az egyetlen hangsúlyosabb kortárs gesztus a tetőt adó betonlemez végének felhajtása, ami kiemeli a bejárat helyzetét.

A hétköznapiokon üres aszfaltfelületet a tervezők a pestszentlőrinci születésű Kondor Béla 1962-es „Csendélet” című művének absztrakciójával tették izgalmassá. Ezzel egy Roberto Burle Marx közterefestményeire emlékeztető, üresen is életteli

aszfaltfelület jött létre, amely felülről, a házakból nézve a piac napfényrolóival együtt köztéri műalkotássá áll össze.

Fotó: Bujnovszky Tamás

Egy lámpa,
amelyben a Nap
a villanykörte

VELUX fénycsatorna Természetesen a tető része

Hatékony bevilágítás

Természetes fényt juttat zárt, sötét terekbe. A max. 6 m-ig toldható csövön keresztül akár a fény 98%-át továbbítja

Esztétikus kivitel

Külső megjelenése a tetőtéri ablakokéhoz hasonló, belül pedig olyan, mint egy mennyezeti lámpa

Komfort

Kiegészítőként az éjszakai órák villany-világításához LED lámpa, párával telt helyiségekbe szellőztető is beszerezhető

www.velux.hu/szakembereknek

Megbízható termékrendszer ●

Egyszerű tervezés ●

Gyors beépítés ●

Életre keltjük a fényt
1942 óta

VELUX®

KÖSZÖNJÜK

a 2020-as évet
hogy olvastak minket
hogy támogattak minket
hogy együtt dolgoztak velünk

ONLINE HIRDETÉSI LEHETŐSÉG

www.mek.hu

- » 4500 látogató/nap
- » 24 órán belüli megjelenés
- » heti hírlevél

MEGJELENÉS NYOMTATOTT MÉDIUMOKBAN

Építész Közlöny/Műhely

- » 10 550 szakmagyakorló kapja kézhez postai úton
- » országos címlista
- » 200-as VIP-lista
- » szakmai piacon egyedülálló

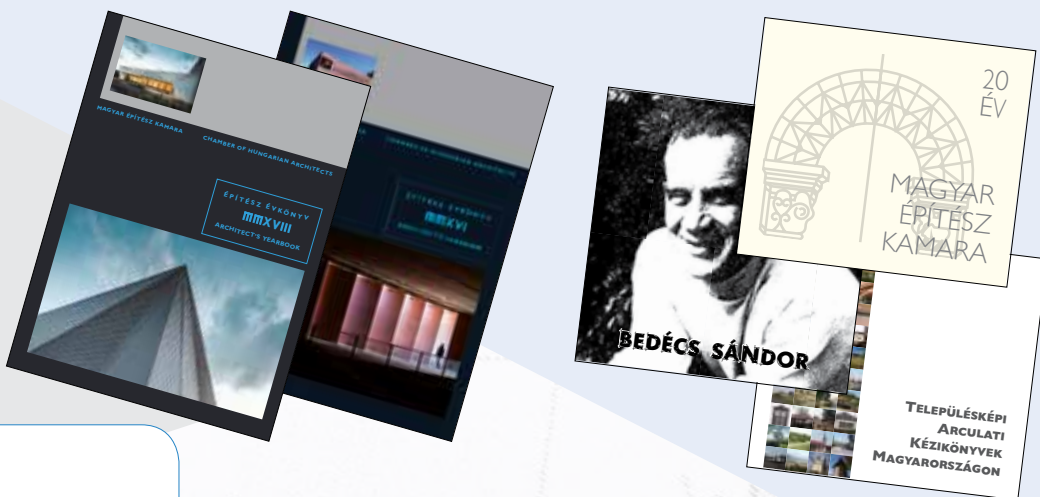

Közlöny-megjelenések:

- » 2021. február 10. (274. sz.)
- » 2021. április 7. (275. sz.)
- » 2021. május 26. (276. sz.)
- » 2021. július 28. (277. sz.)
- » 2021. szept. 29. (278. sz.)
- » 2021. dec. 1. (279. sz.)

Építész Évkönyv

- » exkluzív megjelenés
- » az év legjelentősebb építészeti alkotásainak, az állami és szakmai díjat nyert művek és alkotók bemutatása

Kapcsolat:

PUBLICITAS
ART-MÉDIA KFT.

A MÉK hivatalos kiadója
1021 Budapest, Tárogató út 26.
Tel.: Nagy Ibolya (+36-30) 9649-598
E-mail: ibolyan@publicitasart.hu
www.publicitasart.hu

Ha Önnek is lapul a fiókjában egy kézirat, egy régóta dédelgetett álmom, egy kiadatlan könyv, melynek lapjain megosztaná saját gondolatait – munkásságának legfontosabb lépcsőit, vagy akár egy adott táj- vagy tájegység építészetről, illetve építészettörténetéről alkotott képét – és Ön a Magyar Építész Kamara valamely területi kamarájának tagja, úgy cégünk, a Publicitas Art-Média Kft. – mely a MÉK hivatalos kiadója – segít Önnek álmait, terveit megvalósításában, hogy gondolatai egy igényes kiadvány formájában láthassanak napvilágot. Akár online, akár nyomtatott kiadványról van szó, cégünk a piaconál lényegesen kedvezőbb feltételeket kínál a kamarai tagoknak. A részletekért keressen bennünket elérhetőségeinken!

MÉK–MÉSZ Diplomadíj 2020 pályázat eredményei

A Magyar Építész Kamara és a Magyar Építészek Szövetsége által meghirdetett Diplomadíj pályázatra az idén 112 pályaművet tölthettek fel. Öröndötesen az idei Diplomadíjra többen pályáztak, mint az elmúlt években. Köszönjük mindenkinek, hogy vállalta a megmérettetést és benyújtotta diplomamunkáját.

A digitálisan beküldött terveket négy témakör szerint csoportosítottuk, építészet és műemlékvédelem együttesen, a belső-építészeti, a terület- és településtervezési, valamint a táj- és kertépítészeti tagozat külön-külön, és egy-egy témakört külön szakértő zsűri bíralt.

MÉK–MÉSZ Diplomadíj Bizottság 2020:

Építészet: Szalay Tihamér, a zsűri elnöke, Nagy Csaba, Gall Anthony, Turi Attila, Vadász Bence.

Műemlékvédelmi tagozat: Nagy Gábor.

Terület- és településrendezés: S. Vasi Ildikó, Schwarczuk Ágnes, Gajdos István.

Táj- és kertépítészet: Schuchmann Péter, Bardóczi Sándor, M. Szilágy Kinga, Sándor Tamás, Szloszjár György.

Belsőépítészeti tagozat: O. Ecker Judit, Magyarai Éva, Csavarga Rózsa, Szekér Ferenc, Szenes István és Veres Péter.

Titkár: Ulrich Tamás.

Kiemelt díjazott

Szántó Hunor Albert, BMGE Középülettervezési Tanszék.

Diplomamunkája: tájrestaurációs központ, Bugac.

Díjazottak

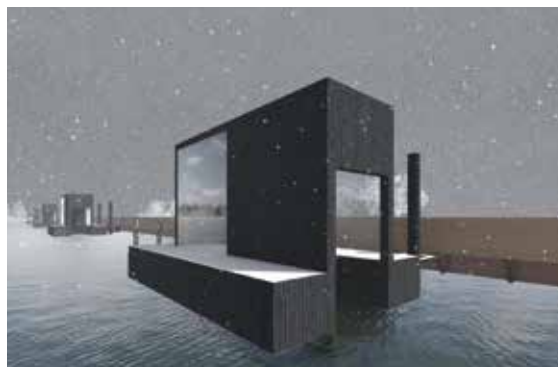
Krajnyák Nándor Bence, BMGE Ipari Épülettervezési Tanszék.

Diplomamunkája: Esztramos esszencia-látogatóközpont, Torna-szentandrás-Bódvarákó.

Kiss Eszter Dóra, PTE MIK Építész Szakmai Intézet, építész MSC.

Diplomamunkája: szaunaház, Pécs-Orfű.

Tasnádi Gergely, MOME, építőművész MA-képzés.
Diplomamunkája: Eldorado, Budapest VII. kerület, Kis Diófa utca.

Műemlékvédelmi tagozat díjazottja:
Zöldi Sára, BMGE Középülettervezési Tanszék.
Diplomamunkája: út a köveken, Mindszentkállya, kerekkáli templomrom.

Belsőépítészeti tagozat díja:
Varjú Kata, PTE MTK Építész Szakmai Intézet, építész MA.
Diplomamunkája: integrációs ház és tanoda Gilvánfán.

Terület- és településrendezési tagozat
Dicséret:
Benyusovics Dalma, Rendi András Mihály
Diplomamunkájuk: Felsőpetény jövője – a falu megtartó ereje.

Diplomadíj:

Kardos Bálint Ferenc, Szent István Egyetem, Tájépítészeti és Településtervezési Kar, Településépítészeti Tanszék.

Diplomamunkája: a grófi tengely és környezetének rehabilitációja Újpesten.

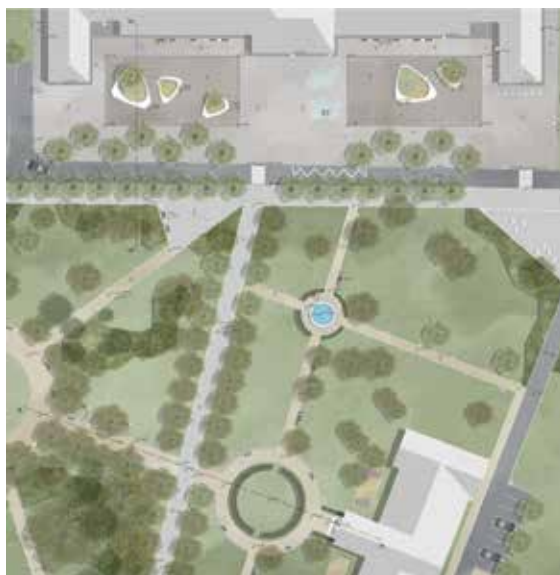

Táj- és kertépítészeti tagozat

Dicséret:

Herceg-Héjjas Luca, Szent István Egyetem, Tájépítészeti és Településtervezési Kar, Kert- és Szabadtér-építészeti Tanszék.

Diplomamunkája: Kecskemét, intermodális csomópont szabadtér-építészeti terve.

Diplomadíj:

Körtvélyesi Dóra, Szent István Egyetem, Tájépítészeti és Településtervezési Kar, Kert- és Szabadtér-építészeti Tanszék.

Diplomamunkája: Huszár Mátyás rakpart humanizálása, Szeged.

Röviden a díjakról

Tagozati dicséret: MÉK-tagozati könyvjutalom
Diplomadíj: MÉK 100 000 Ft és könyvjutalom
MÉSZ szakmai könyvcsomag
Diplomafődíj: MÉK 100 000 Ft, az Archicad 24 teljes, kereskedelmi magyar verziójának 1 éves licence és könyvjutalom
MÉSZ szakmai könyvcsomag

Iratkozzon fel a Magyar Építész Kamara honlapja, a www.mek.hu oldal heti e-mail hírlevelére!

Kiosztották a Wienerberger 2020. évi Építészeti Nívódíjait

Debreceni családi ház – Metrodom-Panoráma lakópark, Budapest –
Ferences Gimnázium, Szentendre

A Panoráma lakópark díjazottjai

balról: Páricsy Zoltán zsűri; Csúri Johanna zsűri; Kendelényi Péter, Hajnal Építésziroda; Hajnal Zsolt, Hajnal Építésziroda; Kiss Gábor, Metrodom; Potos János, Wienerberger; Horváth András, Wienerberger

Egy debreceni családi ház, a budapesti Metrodom-Panoráma lakópark, valamint a szentendrei Ferences Gimnázium új épületszárnya nyerte a Wienerberger által kiírt 2020. évi Építészeti Nívódíjat. Három kategóriában: új építésű ingatlanok, innovatív projektek és rekonstrukciós kategóriában keresték a legjobb épületeket.

Budapest, 2020. október 15. – Új építésű ingatlanok, innovatív projektek és rekonstrukciós épületek kategóriákban választották meg 2020 építészeti nívódíjas épületeit a Wienerberger által kiírt pályázaton. A kiírás szerint a 2016 és 2019 között átadott épületek vehettek részt a megmérettetésben. Az elismeréseket október 15-én Budapesten adták át a győzteseknek.

A tavalyi és az idei díjazott épületekről kiállítás is készült.

Az új építésű ingatlanok kategóriában a mátészalkai Nagy Béla által tervezett debreceni családi ház kapta az elismerést. Az ingatlan kapcsán a zsűri az egyszerűséget és a funkcionalitást emelte ki, a tökéletes területhasználat mellett hangsúlyozták a projekt során megvalósult erős ökonomikus szemléletet.

Az innovációs díjat a budapesti Metrodom-Panoráma lakópark érdemelte ki a Hajnal Építésziroda tervezésében. A bírálóbizottság kiemelte, hogy a lakópark ikonikus zöld homlokzatával vonzza a tekintetet, míg műszaki, szakmai megoldásával olyan minőségi szintet képvisel, ami kiemelkedő és méltó példája lehet a jövő épületeinek.

A Szentendrén található Ferences Gimnázium már 1950 óta működik a városban, az épület azonban egy ideje nem tudta megfelelően kiszolgálni a megnövekedett igényeket. Éppen ezért szükség volt egy új épületszárny kialakítására. A Golda János, Híves Melinda, Mészáros Erzsébet által megálmodott épületegyüttes így két belső udvar köré szerveződik. Az új, korszerű épületrész, amely többek között rendházi lakásokat, közösségi és kiszolgálóhelyiségeket foglal magába, olyan magas szinten valósult meg, hogy a rekonstrukciós díj kategóriájában első díjjal jutalmazta a zsűri.

A három kategória első helyezettei mellett a zsűri még három okleveles elismerést is kiosztott. Ezeket egy szentendrei lakóépület (Bársony István tervezésében), a pécsi református iskola (Kokas és Társa Tervező Kft. tervezésében) és a kaposvári informatikai képzőközpont (Arker Stúdió Építészeti és Kereskedelmi Kft. tervezésében) megálmodói vehették át.

Új építés kategória – 1. helyezett:
debreceni családi ház

Innovációs kategória – 1. helyezett:
Panoráma lakópark, Budapest

Rekonstrukciós kategória – 1. helyezett:
Ferences Gimnázium, Szentendre

Wienerberger

A megfelelő hőszigetelés kiválasztása nem is olyan egyszerű dolog!

Hőszigetelés-választás a folyton változó jogi környezetben – online előadás-sorozat!

Az építetők, a kivitelezők, de sok esetben a tervezők is hajlamosak arra, hogy a hőszigetelések kiválasztása során egy-egy kiragadott jónak ítélt műszaki jellemző, például hővezetési tényező, vagy ár alapján döntsenek a szigetelések kiválasztása során. Ezzel a gondolkodásmóddal alapvetően az a probléma, hogy nemcsak energetikai, hanem akusztikai, páratechnikai, tűzvédelmi szempontok is lényegesek egy biztonságos megfelelő komfortú tér kialakításához.

Könnnyen belátható, hogy pusztán a termékek hővezetési tényezőjének az összehasonlítása komplex módon nem fog tudni választ adni arra, hogy ténylegesen a követelmények és a megrendelői igények oldaláról melyik is lenne a legmegfelelőbb választás az adott beépítési szituációban.

A szakmai szempontú hőszigetelés-választás megkönnyítése érdekében a hőszigetelések kiválasztásának szempontjairól, valamint az egyes szerkezetekben való megfelelőségüknek az igazolásairól a ROCKWOOL webinariumjellegű szakmai előadás-sorozatot készített, melyet az alábbi linken lehet elérni: <https://www.rockwool.hu/webinarium/regisztracio/>

A ROCKWOOL termékfejlesztéseinek célja, hogy komplex módon tudjon válaszokat adni az energetikai, akusztikai, páratechnikai, környezetvédelmi és tűzvédelmi területeket érintően, hogy ne kelljen az építetőknek, tervezőknek kompromisszumokat kötnie! Nem véletlenül az egyik legtöbbet vizsgált és minősített szigetelések egyike, amelyet építési rendszerekben, készletekben alkalmaznak.

SZERELT KABIN RENDSZER, PARAVÁN FAL

ES-SV 28 wc válaszfal rendszer

ES-SV C13 szerelt válaszfal rendszer

ES-SZV 28 zuhany válaszfal elem

ES-PSV C10 pissoir paraván-fal

WC, öltöző fülke rendszer

Strapabíró és esztétikus, gyorsan kivitelezhető, költséghatékony megoldás. Alapanyaga 18/28 mm vastag tömör, sűrített forgácslap, kopásálló és könnyen tisztítható műgyanta felülettel. Az élék minden oldalon eloxált alumínium profilal zárva, ajtó falc a lágy záródás érdekében gumitömítéssel. Kilincs anyaga alapkivitelben eloxált alumínium, a lábak rozsdamentes acélból, padló egyenetlenségéhez állítható kivitelben készülnek.

Zuhany kabin

Magas minőségű, vízálló fülke rendszer. Zárt zuhanykabin kialakításához, illetve extrém páratartalmú helyiségekben wc vagy öltöző blokkok leválasztására is javasolt. Alapanyaga 12/13 mm vastag tömör „compact” műgyanta lap, mely elzárást nem igényel. Rozsdamentes vasalatokkal szerelve (rögzítő elemek, merevítések, fogantyúk, pántok, lábak).

Zuhany válaszfal elem

Közösségi zuhanyzók térelválasztásához kínál gyors, professzionális de kedvező árú megoldást. Alapanyaga 28 mm vastag vízálló műanyag szendvicspanel lap, élei eloxált alumínium profilal zárva. Közvetlenül a zuhany tálcára helyezhető, vagy lábra is állítható. Standard méretű elemek készletről is elérhetők.

Pissoir paraván

Masszív, stabil, könnyen tisztítható térelválasztó elem, 12/13 mm vastag tömör „compact” műgyanta lap alapanyagból, rozsdamentes szerelvényekkel. Készülhet konzolos kialakítással, vagy lábra állított, padlóhoz rögzített kivitelben is.

Bello-Expert Kft.

H-2112 Veresegyház, Erkel Ferenc tér 1. www.kabinyar.hu info@belloexpert.hu

MINŐSÉGI TERMÉKEK. GARANCIA.

Régi házak felújítása Ytong építési rendszerrel

A családi házak felújítása napjainkban talán még nagyobb jelentőséggel bír, mint korábban, a szigorodó energetikai előírásokból adódóan.

Ma már nem elég, és nem is gazdaságos egy „vékony hőszigetelés” a homlokzati falra, pusztán azért, hogy a ház megújulhasson, egyéb, az épületenergetikai követelményeket kielégítő beavatkozásokra egyaránt szükség van. Ez azt eredményezi, hogy a felújítás folyamatát gondosan elő kell készíteni a tervezéstől egészen a megfelelő épületszerkezeti és épületenergetikai koncepció kiválasztásáig.

Napjainkban azonban további problémát okoz a projekt megvalósítása, hisz a kevés (és zömében sajnos szakképzetlen) munkaerő akadályozza a felújítási munkák zökkenőmentes végrehajtását.

A fenti akadályok leküzdésére alternatív megoldást nyújt építési rendszerelemeivel a Xella Magyarország Kft.: **Ytong Classic és Ytong Lambda** falazóelem-családok a homlokzati és belső válaszfalak kialakítására, **Multipor hőszigetelő lapok** a meglévő homlokzati falak, valamint a pince-födémek utólagos hőszigeteléséhez, valamint **Ytong vasalt pórusbeton-födémpallók (DE)** és tetősíkpallók (**DA**) a födém- és a ferde tetőszerkezetek kialakításához.

Bővítés, hozzáépítés

Egy nagymértékű felújítás során a meglévő épületet általában bővítik is. Garázs építése, vagy egyéb melléképület, de akár lakószobaszám-növelés is lehet a cél. Erre az **Ytong Classic és Ytong Lambda falazóelemek**, illetve az **Ytong Pve** válaszfaltégla használata javasolt. A homlokzati fal-szerkezetek és a belső válaszfalak gyorsan, kevés hulladék mellett gazdaságosan kivitelezhetők.

Födémfelújítások, födémcsere

A faszervezetű födémek **Ytong födémpallókkal** történő helyettesítésének legnagyobb előnye,

hogy könnyen, gyorsan, száraz építésmóddal készíthető el, és a beavatkozás által jelentősen javul a födém teherbíró, valamint hang- és hőszigetelő képessége. Az Ytong födémpallók alkalmazásával gyorsan, zsámozás nélkül lehet új, szilárd födémeket létrehozni, akár a meglévő fáfödém lecserélése után, akár a hozzáépítés födémének kialakítása esetén is. A födémpallók alkalmazásakor nincs szükség jelentős betonozási munkákra, száraz technológiával építhető, és az új födém szerkezet beépítés után azonnal terhelhető.

Ráépítések

A meglévő tartószerkezet állapotának ellenőrzésére minden esetben vizsgálatokat és számításokat kell végezteni. Ráépítéskor az új tartó- és épületszerkezetek terhei többletterhelést jelentenek a meglévő falak, födémek számára. A meglévő tartószerkezet teherbírási tartalékai minden esetben korlátozottak, ezért nem mellékes, hogy az új falak, födémek milyen önsúlyúak. A csekély önsúly ebben az esetben előny. Az **Ytong építési rendszer** rendelkezik ezzel a hasznos tulajdonsággal és emellett megfelelő szilárdsággal is, könnyen összeépíthető a meglévő szerkezetekkel, kevés hulladékkal járó gyors kivitelezést tesz lehetővé.

Tetőtér-beépítések

Az üres tetőtér beépítésénél az egyik fő probléma a hiányzó hő- és hangszigetelés. Ezek a nehézségek az Ytong építési rendszer alkalmazásával elegánsan kezelhetők. Az Ytong falazóelemek és válaszfalak segítenek megoldani a térelválasztást és egyben kellemes belső klímát teremtenek. A tető megemelésével, a tetőforma esetleges megváltoztatásával együtt járhat **térdfalak, oromfalak** építésének igénye is. Ezek megvalósításához jól használhatók az **Ytong falazóelemei**, kiegészítve a statikailag szükséges merevítőbordákkal, térfalkonzollokkal, koszorúkkal. A térdfalak belső oldalán így a gépészeti vezetékek is nehézség nélkül besüllyeszthetők, nem kell ugyanis a vezetékhoronnyal érinteni a teherhordó vasbetonmagot. A falazó- és válaszfal-elemekkel gyorsan készíthetők a térelválasztások. A teljes rendszer alkalmazása esetén az épület teljesen homogén belső felületet kap, ami megkönnyíti a felületképzési munkákat és kiváló belső klímát eredményez.

Xella Magyarország Kft.

Zöldszám: (06-80) 696-969

Műszaki információk: www.xella.hu,
zoldszam@xella.com

Zsalutechnológia: felkészülés a jövőre

A rendhagyó piaci helyzetben az építőiparban is sokan – helyesen – a jövőre való felkészülés lehetőségét látják. A világ legmagasabb épületeinek kivitelezéséhez csúcsmínőségű zsaluzatokat biztosító, a legmodernebb zsalutechnológiát kínáló MEVA is új elemekkel frissítette kínálatát.

2020 érzékelhetően és számszerűen is a beruházások előkészítésének lassulását, a szerkezetépítések visszaesését hozza, a tartós piaci jelenlétben gondolkodók ebben a helyzetben is megláthatják a lehetőséget. „Meglepő lehet, de pont ebben a gazdasági helyzetben sokan érzékelhetően készülnek a jövőre, aminek része az eszközpark fejlesztése. A most megjelenő katalógusunkban minden területre kínálunk valóban nyugat-európai színvonalú zsalumegoldásokat. Vannak jó ajánlataink annak is, aki venni, és annak is, aki bérelni akar” – hívja fel a figyelmet legújabb műszaki megoldásait és ajánlataikat tartalmazó kiadványukra Botta D. Mihály, a 25 éve Magyarországon működő MEVA Zsalurendszerek Zrt. ügyvezető igazgatója.

A koronavírus-járvány miatt kifejezetten összetett a helyzet: a mára elhasználódott eszközök pótlása sok cégnél tovább nem halogatható. Az eszközparkfejlesztések okai között megjelenik az elmúlt évek megnövekedett kereslete és a megoldáskeresés az évek óta jellemző munkaerőhiányra. Ugyanakkor Magyarországon a válság-évek után beindult eszközbeszerzések során még csak az itthonihoz képest modernebbet keresik, ami gyakran igen távol esik a nyugat-európai értelemben vett korszerűtől. Ezért is hasznos forgatni a MEVA legmodernebb megoldásait bemutató új őszi katalógusát. A kiadvány ingyenesen igényelhető az info@meva.hu e-mail címen.

A legek zsaluja, az univerzális „családtag” és a kézi zsaluk újdonságai

Az őszi újdonsága az **AluFix-zsalucsalád** a magyar piac igényei szerinti további elemekkel való kiegészítése. A modell legnagyobb előnye a kézi mozgatás könnyűségének megtartása mellett a hozzá kínált új kiegészítőeszközök a különböző magasépítési projektek zsaluzását teszik a megszokott módon kézzel is könnyen végezhetővé.

A legek zsaluja, a **Mammut XT**, az elmúlt években tapasztalt sikereinek kulcsa az átszerelés nélküli egyoldali átkötési technológia, amely új dimenziókat nyitott a 100 kN/m²-es zsaluzatok történetében. Ahol az idő fontos tényező, ott a 60 százalékkal gyorsabb zsaluzás döntő szempont lehet.

A Mammut XT előnyeit kínálja a modell univerzális és könnyed változata, a **StarTec XT**. A csupán teherbírásra és elvégezhető feladatokra nézve – és semmi esetre sem a minősége alapján – középkelet-európai StarTec-rendszer egészült ki most a népszerű, egyoldali átkötés lehetőségével.

A sokoldalú StarTec más feladatok mellett így pl. társasházak lépcsőházi magjának zsaluzását is gyorsabbá, az építéshelyi logisztikát pedig egyszerűbbé teszi.

Egy lépéssel a piaci igények előtt

A MEVA őszi katalógusa a kivitelezés bármely területén dolgozónak átfogó képet ad a MEVA zsalukínálatáról és akcióiról, de tervezőknek és a fenntartható építést előnyben részesítőknél is érdemes elolvasniuk az anyagot.

A fenntarthatóság kérdésére a MEVA teljesen egyedi fejlesztése adott választ mintegy 20 évvel ezelőtt. Magyarországon is egyre népszerűbb,

számtalanszor újrahasznosítható, famentes műanyag zsaluhéj minőségét és tartósságát mutatja, hogy két évtized alatt a rá vonatkozó 7 év garanciával még senki nem élt! Csavart, ívelt, lekerekített vagy döntött geometriájú épületszek az előre meghajlítható, formázható műanyag zsaluhéjjal egyszerűen és gyorsan készülnek már itthon is.

További információ: www.meva.net/hu

MEVA Mammut XT

MEVA AluFix-termékcsalád

MEVA StarTec XT

Az oroville-i gát túlfolyója

A MAPEI terméke hozzájárult a gát szerkezetének megerősítéséhez, és ezzel egy város megmentéséhez

Kalifornia államnak súlyos problémával kellett szembenéznie. Évtizedek teltek el anélkül, hogy az állam komolyabb pénzt áldozott volna infrastruktúrát fejlesztő projektekre. Az állam-megóvás hiánya miatt ma már szembeötlő az autópályák és a közutak állapotromlása, hogy rozsdás eszi a hidakat és – ahogy ez a rendszerint aszály sújtotta állam egyetlen esős telén megtanulhatta – lassan összedőlnek a gátak.

2017 februárja szokatlanul esős volt, vízben állt Kalifornia északi része. Február 7-én, amikor az eső egy ideje már vigasztalanul ömlött, az állam vízépitő mérnökei észrevették, hogy a beton eróziója miatt az oroville-i völgygát árapasztó túlfolyója súlyosan megrongálódott. A Feather-folyó mellett, a kaliforniai Butte megye (lélekszáma 220 400 fő) székhelyétől, Oroville városától (lélekszáma 19 895 fő) keletre, a festői Sierra Nevada-hegylánc lábainál a földdel leterhelt oroville-i völgyzáró gát 1968-ban épült meg. A 235 méter magas és 2109 méter hosszú, összesen 59 635 279 m³ térfogatú oroville-i gát nemcsak a legmagasabb ilyen jellegű műtárgy az Egyesült Államokban, de az egyetlen is, amely az Oroville-tavat elzárja az alvoldalon fekvő Oroville városától, több ezer ember lakóhelyétől. Mivel a meteorológusok újabb esőzésre figyelmeztettek, a mérnökök alaposabban megvizsgálták a túlfolyót, és az erózió további nyomaira bukkantak. Végül Kalifornia állam vízgazdálkodási hivatalának illetékesei lezárták a gát túlfolyóját, és amit találtak, arra talán még a legpesszimistábbak sem számítottak: a betonszerkezet súlyosan károsodott, haladéktalan javításra szorult, ezért kialakítottak egy sürgősségi árapasztót, és abba terelték át az alábukó vizet. Helikopterrel hatalmas kötőbököket szállítottak a túlfolyó sérült pontjára, hogy megpróbálják megerősíteni az omladozó betonszerkezetet, de – akár egy rémálomban – minden erőfeszítésük hiábavalónak bizonyult, nem tudták felvenni a versenyt az egyre emelkedő vízzel.

Ezen a ponton az állami hivatalnokok kiadták az utasítást a gát alatti szakaszon élő mintegy 200 000 ember kimenekítésére. **Valósággá vált, amitől a szakemberek tartottak: a gát átszakadt, és az Oroville-tó lezúduló vize mindent vitt, ami az útjába került, Oroville város területére is betört.**

A súlyos probléma ekkor vált Kaliforniát sújtó vészhelyzetté. **Az állam területéről nehézségeket és építőmunkásokat rendeltek a helyszínre, amikor a víz már a sürgősségi árapasztóból is kicsapott. Több mint 125 munkás napi 24 órában dolgozott a tó vízszintjének csökkentésén.** Végül február 17-én (10 nappal azután, hogy az erózió első jeleit észrevették) minden készen állt a betonozás megkezdésére. **A munkából a Mapei Corporation, a Mapei-csoport egyesült államokbeli leányvállalata is kivette a részét.**

MAPEFILL (PLANIGROUT 755): Legény a gáton

„Egyetlen termékkel lehetett ezt a munkát elvégezni”, mondta Rob Dyer, a Mapei projekt-koordinátora. „Ők is tudták, hogy működni fog, mi is tudtuk, ezért aztán rengeteg MAPEFILL-t szállítottunk a munkaterületre.”

A tervezők mintegy 8000 darab betonacél beépítését írták elő a túlfolyó súlyosan sérült szerkezetének megerősítésére. – Az egyes rudak hossza 4,57 és 7,62 méter között változott – mondta Dyer. A MAPEFILL egy egykomponensű, zsugorodásmentes, cementkötésű habarcs. A terméket a Mapei Corporation állítja elő és a forgalmazza az USA területén (az Egyesült Államokban a termék PLANIGROUT 755 néven kerül kereskedelmi forgalomba). Betonacélrudak rögzítésére alkalmas zsugorodásmentes habarcsként tökéletesen bevált a termék. A vasalat számára kb. 8000 furatot kellett készíteni. Ezekbe a lyukakba kerültek a betonacélrudak.

– MAPEFILL habarcsot szivattyúztunk a lyukakba, hogy kitöltsük az acélrudak és a furat fala között maradt rést – mondta Dyer. – Nagyjából 16 000, egyenként 22,7 kg súlyú zsák tartalmát használtuk fel a teljes projekt során.

Szerencsére az eső elállt és a tó vízszintje csökkenni kezdett a javítási munkák idején. – Ez minimálisra csökkentette a gátszakadás esélyét a sérült túlfolyó sürgősséggel kivitelezett helyreállítása, majd a közvetlenül azt követő javítási és pótlási munkák alatt – magyarázta Dyer.

Ezután így foglalta össze ezt a szinte hihetetlen élményt: – **Óriási dolog, hogy részt vehettünk a projektben. Hiszen hányszor adódik az ember életében, hogy hozzájárulhat egy teljes város megmentéséhez?**

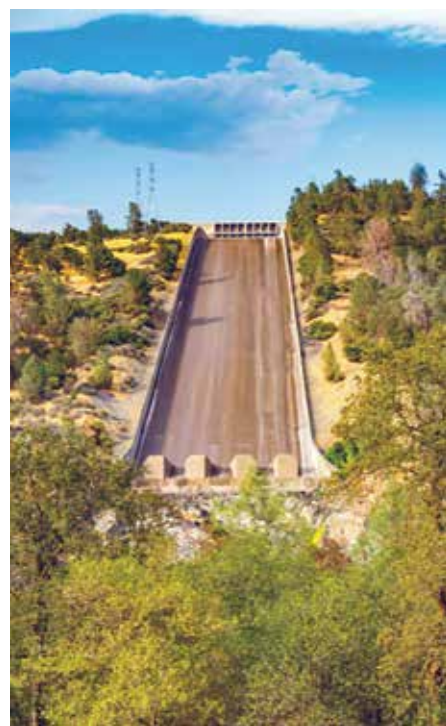
Problémák és megoldások

Az oroville-i gát túlfolyójának az összeomlás háttéráig meggyengült szerkezete miatt ezek eléte került veszélybe. Amint alábbhagyott az eső, azonnal hozzáláttak a gát megerősítéséhez, még mielőtt egy újabb felhőszakadás hatására megint emelkedni kezdett volna a tó vízszintje. A szerkezet javítása és megerősítése során a betonba fűrt lyukakat a Mapei MAPEFILL (az Egyesült Államokban PLANIGROUT 755 néven forgalmazzák) habarcsával töltötték ki, így a Mapei is hozzájárulhatott a város megmentéséhez.

További információért látogasson el a www.mapei.hu weboldalra!

A betonacélrudak és a furatok fala közti rés kitöltése MAPEFILL habarccsal.

A kaliforniai Oroville városától éppen keletre, a festői Sierra Nevada-hegylánc lábainál a földdel leterhelt völgyzáró gát 1968-ban készült el.

Grafitot a padlóba!

A fűtött épületek a határolószervezeteiken keresztül veszítik el az energiájukat a náluk hidegebb környezet felé. Minél kevesebb ez az energiavesztés, annál kevesebbet kell visszapótolnunk, vagyis kevesebbet kell fűtenünk, ami sem környezetvédelmi, sem pénzügyi szempontból nem érdektelen.

Egy épület teljes energiavesztésének közel 20%-a a talaj felé adódik át. Célszerű tehát, hogy ebbe az irányba is megfelelő nagyságú ellenállást állítsunk a hőáram útjába, hogy elkerüljük a feleslegesen magas gázzsámlákat.

Padló hőszigetelésére normál terhelés (lakó- és irodaépület) esetén legalább EPS 100 jelű termékosztályú polisztirolhabot kell beépíteni. Az eddigi tervezési-kivitelezési gyakorlatban a talajnedvesség elleni szigetelés feletti rétegeket 10-12 cm vastagságba szokták besűríteni. Figyelembe véve az aljzatbeton 5-7 cm-es minimális vastagságát, könnyen kiszámolhatjuk, hogy a beépített hőszigetelő anyag vastagsága nem lehetne több, mint 2-4 cm. Ilyen rétegrend esetén a padlószervezet eredő hőátbocsátási tényezője akár a 0,75 W/m²K értéket is elérheti, ami két és félszerese a megengedettnek, vagyis lényegi vastagságnövelésre lesz szükség. Különösen akkor, ha a szakmai ajánlásnak megfelelő hőátbocsátási tényező értéket (0,12 W/m²K) tűzzük magunk elé.

A rendelet szerinti értéket 8 cm, a javasolt hőátbocsátási tényezőt 14 cm Austrotherm GRAFIT® 100 terhelhető hőszigetelő lemez alkalmazásával lehet elérni. Ez 2-3 cm-rel kisebb vastag-

ságot jelent, mint a megszokott fehér EPS-termékek esetében. Ha ennél kisebb energiafogyasztású épület lebeg a szemünk előtt, és nem riadunk vissza a passzívház szintjétől sem, úgy 28 cm vastag hőszigetelés beépítése is indokolt lehet. A szerkezet teljes vastagsága így akár a 30-40 cm-t is elérheti, amivel a tervezési fázisban is számolni kell.

Különösen előnyös az Austrotherm GRAFIT® 100 alkalmazása padlófelújításkor. A meglévő szerkezetet célszerű csak a vízszigetelésig visszabontani, hogy ne sérüljön meg az épület nedvesség elleni védelme. A szerkezeti vastagság innentől viszont adott: a régi járószintnél magasabbra nem érdemes tervezni, mivel a küszöbök, a parapetmagasság, vagy akár a belmagasság csökkenése is problémákat okozhatnak. Ezért ide a fokozott hőszigetelő képességű termékek beépítése javasolt.

Kivitelezés

A padló hőszigetelés-kivitelezése viszonylag egyszerű. A betonfelületet a munka megkezdése előtt meg kell tisztítani. A falak mentén AUSTROTHERM 5 mm vastag (padlófűtés esetében 10 mm!) peremszigetelő sávot kell elhelyezni, ami legalább 1 cm-rel nyúljon az aljzatbeton fölé. A táblák soronként kötésben, fél tábla eltolással, szoros illesztéssel kerüljenek a födémre. Az egész felület befedése után helyezhető el az AUSTROTHERM technológiai szigetelés. Ezt legalább 10 cm-es átfedéssel kell teríteni, és a falak mentén a peremszigetelés fölé kell vezetni. Az aljzatbeton legalább 5 cm vastag legyen, esztrich esetében a gyártói ajánlást kell figyelembe venni.

2021. január 1-től már csak közel zero energiaigényű épületek kaphatják meg a használatba vételi engedélyt. Fontos tehát, hogy a talajon fekvő padlók is megfelelően legyenek hőszigetelve, mert itt rendkívül korlátozottak a lehetőségeink az utólagos hőszigetelés elkészítésére.

Időtálló minőség 30 éve

Nagy fesztáv akár 6 méterig!

Válassza az X-Dek™ nagy
fesztávolságú hőszigetelt
szendvicspanel-tetőrendszer
lapostetőkhöz

Az X-Dek™ lapostető szendvicspanelrendszer a nagy teherbírású trapézlemez, a kiváló minőségű hőszigetelő mag, és a külső fém fegyverzet, illetve vízzáró borítás kombinációja egy termékben. Az X-Dek™ kialakítása többféle, gyárilag integrált PVC és TPO, vagy tetszőlegesen megválasztható utólagos vízszigetelést, és rejtett rögzítési módot tesz lehetővé.

Az áthidalható fesztáv
nagysága elérheti a 6 métert, a
rendszer beépítése
időjárásfüggetlen,
és a hagyományos szerelt
tetőszerkezetekhez képest
akár fele annyi idő alatt
elvégezhető.

Miért válassza a **QuadCore®**
technológiát?

- Tűzvédelmi osztály: B-s1,d0
- Tűzállóság: EI15/EI30, akár 6 méter fesztávig
- Tető tűzterjedés: Broof(t1)
- $U=0,17W/m^2K$, $\lambda = 0,019 w/mK$
- 40 év garancia

Tudjon meg többet megújult QuadCore
weboldalunkon!
Szkenelje be a QR kódot és már láthatja is!

KS1000 X-Dek
terméklap
betöltése

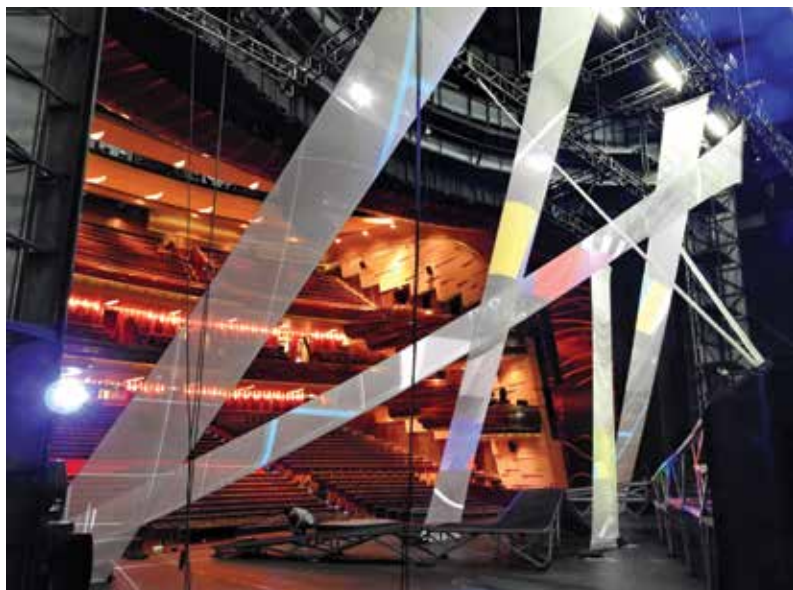
KS1000 X-Dek
adatlap
letöltése

Kérdezzen
tőlünk!

Teatro-Építész Műterem

Bartók: A kékszakállú herceg vára – Sanghaj

Szendrényi Éva és Sándor János házaspár a Teatro-Építész Műterem tervezői. Éva film- és színházi díszleteket, belsőket tervez, János elsősorban középületeket, de otthonos a színházi szakmában is. Mindketten a BME-n diplomáztak a 80-as években, több mint 30 éves munkásság van mögöttük. Éva majd mind-egyik magyar színházban dolgozott, legtöbbit az Operaházban és a Müpában. Készültek produkciói New Yorkban, Vilniusban, Sanghajban, Bahreinben. János részt vett a Terror Háza, az Em-lékpont, az Audi Aréna megtervezésében. Legutóbbi munkája a Győr belvárosában felállított Keresztút 14 stációja. Közös készítették a győri EYOF 2017 olimpiai fesztivál megnyitójának látványterveit.

Bekő Antal riporter a hasonlóságokról és a különbségekről kérdezte a színházi és az építész tervezőt:

Donizetti: Don Pasquale – Operaház

– Van különbség az építészeti tér és a színházi díszlettér között?

S. J.: Véleményem szerint nincs. Mind a két hivatásnál műfajban a cél: a katartikus tér, a katartikus térkapcsolatoknak a megtervezése, létrehozása, megépítése. A színházban nagyon fontos, hogy a tér hasson nemcsak a nézők felé, hanem a színészek számára is. Megszólaljon abban a térben a teljes előadás. Az építészetben pedig mindig az a feladat, hogy a tér az emberek számára készüljön, egy kis vagy egy nagyobb közösség szempontjából mindegy, a cél a katarzisz.

Sz. É.: Szerintem léptékében van különbség. Az építészeti terek másképp behatároltak. A színpadi terek többnyire kisebbek. Szerintem az is egy nagyon nagy különbség, hogy a színházi, színpadi tér egy fekete hely, soha természetes világítást nem kap, ameddig a reflektorok zártak. Az építészeti terek általában pedig a napsütésre terveződnek.

– Vannak létező trendek a díszlettervezésben Magyarországon, Európában?

Sz. É.: Igen, mindig vannak trendek. Újabb és újabb törekvéseket látunk, amik teret hódítanak. Tíz éve még az volt a divat, hogy felvettek jeleneteket filmfelvevővel a színpadok mögött és elől levetítették, hogy mi történik hátul. Aztán egy másik szerint centrális terekbe felnagyított tárgyakat helyeztek el. Most épp a vetítés, a projektórázás az, amit a szakma kipróbál. A legfrissebb pedig a mikró terek és a nagyon részletesen kidolgozott elemek színpadra helyezése.

S. J.: Mind a mai napig létezik a színházban az építészeti terek pontos másolása, leképezése. Utcák, házak, belsők, amik megjelennek a színpadon reális, teljesen reális kialakításban. Ez a világ leghíresebb játszóhelyein, még a Metropolitanban is jelen van. Aztán van egy teljesen másik irány, egy absztrakt, totálisan lecsupaszított, a nézőt meggondolkodtató, a nézői fantáziát felhasználó irányzat. Ugyanúgy, ahogy most az építészetben óhat stílus jelen van a világon, ez elmondható a színházra is.

– A rendező diktálja a díszletek koncepcióját, vagy létezik tervezői önállóság?

Sz. É.: Különböző módszerek vannak. Van olyan díszlettervező, aki úgy megy oda a rendezőhöz a felkérés után, hogy teljesen kész a díszletterv, sőt a darabra nézve is komplett koncepcionális elképzelése van. A másik alkotó ellenben azt mondja, hogy erős rendezővel dolgozik, aki majd diktálni fogja, hogy mit akar, már nem is próbál előre mást csinálni, hagyja, hogy jelentkezzen a teljes vízióval a rendező. Az ideális természetesen az, amikor a díszlettervező és a rendező, a jelmeztervező, a koreográfus együtt hozza létre ezt a díszletteret, illetve magát az előadást.

S. J.: Amikor mi ketten együtt dolgoztunk egy film-, egy tv-játék elkészítésében, ott az utolsó centiig mindent előre kellett tudni, meg kellett tervezni. A forgatás során már nincs mód arra, hogy közben változzanak a dolgok. De színházban én azt mondom, hogy amennyiben a színész a próbafolyamat során szépen megtanulja a szöveget, fejlődik, megéri benne a szerep, a díszletnek is ehhez kell igazodnia. Az a jó díszlet, ami képes a próbafolyamat során változni, amit lehet, változtatni. Nem gondolom jó módszernek, ha már az olvasópróbán ott van a kész díszlet és pontunk, semmit se lehet már igazítani rajta.

Amikor én asszisztensként dolgoztam olyan rendezőkkel, mint Ascher Tamás, Székely Gábor vagy Nagy Viktor, min-

dig azt láttam, hogy ha szükség volt az előadás miatt akár a díszlet egy részét ki is lehet dobni, vagy jelentősen megváltoztatni. Színházban szabad rontani, hibázni. A premierre kell készen lenni!

– *A magyar scenográfia milyen súllyal létezik a nemzetközi porondon?*

S. J.: Hasonló helyzetben van a magyar színjátszás, mint a magyar építészet: követi a trendeket, mindkettő az európai nagy áramlatokat követi. Illetve vannak jelentős csúcspontjai, ahogyan a magyar építészetben is az organikus építészet egy európai csúcspontnak számít. Az Európai Színházak Uniójában sok éven át volt Zsámbéki Gábor az igazgató és abban az időben a magyar színjátszás nemhogy európai, de világhírű volt. Több előadással, amelyekben a színészi játék mellett a díszletek is nagyon híressé váltak Európa-szerte. Azt gondolom, hogy egy ilyen hasonló csúcspont felé közelít most a magyar scenográfia, hiszen egy új nemzedék jelent meg, akik öt-tíz éve végeztek és most érnek be. Az én véleményem szerint, figyelve a magyar színjátszást, egy új korszak küszöbén állunk.

Sz. É.: Én meg pont azt gondolom, hogy szerintem a magyar díszletszenográfia nem ugrik ki az európai mezőnyből. Közép-Európa berkein belül teljesen olyan, mint a többi, nem érzékelünk különbséget. Igazából azt lehet látni, hogy az amerikai és más földrészek színjátszása különbözik jelentősen a miénktől. Jelentős eltérés továbbá a díszletre fordítható anyagi források óriási különbsége.

– *Ha már különbségek: egy prózai, opera- vagy balettelőadás díszlete különbözik szellemiségében?*

Sz. É.: Igen, van különbség, ha nem is szellemiségében. Egészen más dolgokra kell figyelni egy balettnél, ne csússzon, hogyan látszik, milyen hangok hallatszanak, tehát magához a tánchoz igazodik a díszlet. Operánál nagyon fontos az akusztika, figyelembe venni, hogy nincs hangosítás, szabadtéri vagy beltéri, tehát mindenképpen a zene és a zene visszaadása a legfontosabb.

S. J.: Érdekes feladat lenne ugyanabban a díszletben eljátszani más műfajú előadásokat. Én már dolgoztam a Macbeth-előadásban, amelynek ugye van prózai alapműváltozata Shakespeare-től, operaváltozata Verditől és készült belőle balettelőadás is Győrben. Bár való igaz, hogy mást kell, hogy mondjon egy díszlet akkor, ha az a Hattyúk tava és 140-en táncolnak benne és akkor is mást, ha az Mrozek: Emigránsok című két-szereplős előadása.

– *Van közössége, szakmai szervezete a magyar díszlettervezőknek? Hatékonyan működik?*

S. J.: Van és nem. Ellentétben a Magyar Építész Kamarával, létezik egy szervezet, de nem tudja a kellő súllyal érvényesíteni a díszlettervezők közösségének a véleményét, rendre alulmarad akár a szakmán belül, akár a kultúrpolitikával folyó tárgyalásokon. Ellenben az nagyon jó, hogy ez a közösség minden évben kiállításokat rendez, mustrát tart az évad jelentős előadásairól, továbbá négyévente megmutatkozik a magyar díszlettervező-jelmeztervező közösség Prágában a világkiállításon és ott azért látszik, hogy van, létezik minőség Magyarországon. Szinte minden alkalommal díjakkal térnek haza a tervezők.

Handel Alexanderfest – Vilnius

Rossini: A sevilai borbély – MűPA

Verdi: Otello – Szeged

Wagner: A bolygó hollandi – opera

Vivaldi: Farnace – opera

Sába királynője – New York

Sz. É.: Igen, a közösség neve Magyar Látványtervezők Szövetsége, és mi párbeszédet folytatunk egymással, annak ellenére, hogy egymás konkurenciája vagyunk. Sokat beszélünk, díszlettervezők és jelmeztervezők nagyon jó barátságban tudunk lenni. Viszont valós gond, hogy évek, évtizedek óta a szövetség felterjeszti szakmai díjra a legkiválóbb tagjait, azonban ezeket a javaslatokat a kultúrpolitika nem respektálja.

– Ön most a doktori dolgozatát írja a magyar operajátszás utóbbi 30 évéről, ennek a harminc évnek a meghatározó díszleteiről. Mik a legfontosabb tanulságai ennek a munkának?

Sz. É.: Én azért választottam ezt a témát, mert én vagyok az egyik szemtanú. 1991 nyarán léptem át az Opera kapuját először. Azóta szoros munkakapcsolatban vagyok a házzal, először mint scenikus, húsz éve pedig már mint díszlettervező. Azt gondoltam, hogy ez a munka egy könnyű feladat lesz nekem, mert ez alatt a 30 év alatt tulajdonképpen minden előadást láttam, a díszleteket javarészt nagyon jól ismerem, vagy azért, mert részt vettem a gyártásában, vagy azért, mert ismerem azokat, akik tervezték, beszélünk a dolgokról, vannak olyanok most már, akik a tanítványaim is lettek. Szóval ismerem a sztorit. Az a legfőbb tanulsága ennek, hogy minél mélyebbre ásom bele magam, annál sokrétűbb oldalát mutatja az egész, komplexitásával, mérhetetlen gazdagságával. És arra jövök rá, hogy ez egy végtelen történet.

Koronázási játékok – Székesfehérvár

ERŐS, MINT A BIKA

WWW.PREFA.HU

TRENDI SZÍNEK

Kibírja 40 év időjárás okozta megpróbáltatásait, tehát akár négyzetméterenként 35 000 liter esővizet, 75 000 nap-sütéses órát. Mi ez? Nem más, mint a korszerű és környezetkímélő PREFA alumínium tető- és homlokzatburkolat. Az anyagot a szivárvány összes színében választhatjuk új otthonunkhoz vagy felújításhoz.

TERVEZZEN
A PREFÁVAL!

ARCHICAD
PLUGIN

FELELŐSEN GONDOLKODÓ LAKÓKÖZÖSSÉGEKNEK AJÁNLJUK: HŐSZIGETELJEN A KNAUF INSULATION TERMÉKEIVEL!

KÖZETGYAPOT

homlokzatra
padlásfödémre (terhelhető felületképzés)
lapostetőre
nyílászárók köré
emeletek közötti tűzgátló sávképzéshez

KIEMELKEDŐ HŐ- ÉS
HANGSZIGETELÉSI HATÁS

NEM ÉGHETŐ HŐSZIGETELÉS
(A1 TŰZVESZÉLYESSÉGI OSZTÁLY)

MAXIMÁLIS KOMFORTÉRTZET

TERMÉSZETES ALAPANYAG,
KÖRNYEZETBARÁT MEGOLDÁS

ÜVEGGYAPOT

magastetőhöz
padlásfödémre (nem terhelhető felületképzés)
válaszfalakhoz
lapostető befújható hőszigeteléséhez

SUPAFIL

with **ECOSE**
TECHNOLOGY

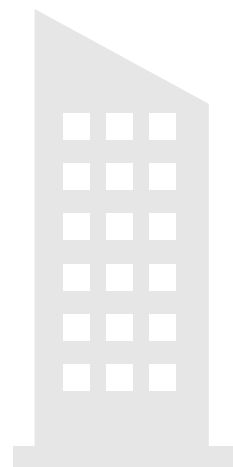

FAGYAPOT

alulról hűlő födémekhez
akusztikai szigeteléshez
koszorúelemekhez
dekoratív látszó felületekhez

Heraklith

A Knauf Insulation Kft. Technikai azonosító száma: AA 5874880

A HŐSZIGETELÉS TÖBBSZÖRÖSEN MEGTÉRÜLŐ, ENERGIATAKARÉKOSSÁGI BEFEKTETÉS!

AZ EGYES ÉPÜLETRÉSZEK MEGFELELŐ HŐSZIGETELÉSÉHEZ KÉRJE A KNAUF INSULATION SZAKEMBEREINEK SEGÍTSÉGÉT!

Endes Attila mérnök, értékesítési tanácsadó (Budapest, Pest megye) Tel: +36 30 9971 204 | Blaskovics Balázs mérnök, értékesítési tanácsadó (Fejér, Pest, Nógrád megye, Budapest) Tel: +36 30 5524 100 | Kovács Tamás mérnök, értékesítési tanácsadó (Budapest, Pest megye) Tel: +36 30 4779 929 | Pozsgai Péter mérnök, értékesítési tanácsadó (Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas, Veszprém megye), Tel: +36 30 9971 201 | Schöber Zoltán, key account manager, műszaki szigetelés (Békés, Csongrád, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun megye), Tel: +36 30 5524 200 | Balogh János mérnök, értékesítési tanácsadó (Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye), Tel: +36 30 7050 114 | Mercigány Róbert mérnök, értékesítési tanácsadó (Baranya, Somogy, Tolna, Zala megye), Tel: +36 30 5951 514

További információ: www.nalamszigetelnék.hu | info.hu@knaufinsulation.com | www.knaufinsulation.hu

Stílus. Otthon. Tető.

GENERON

ZENIT

Terrán GENERON. A tető a ház éke szolártechnológiával is.

A stílusosan esztétikus napelemes tetőcserep egy forradalmi innovációnak köszönhetően lépést tart a lakosság elvárásaival, és professzionális választ ad korunk technológiai kihívásaira. A tetőcserepek új generációja a megszokott szerepeken túl még egy funkciót képes betölteni: energiát termel az otthon lakói számára, ráadásul kompromisszumok, lemondások nélkül.

Legyen Ön is naprakész! Válassza otthona fedésére Generon napelemes tetőcsereppel kompatibilis Terrán Zenit vagy Rundo tetőcserepeket! Kérjen ingyenes és automatikus egyedi árajánlatot a terrán-generon.hu weboldalunkon!

TERRAN
OTTHON A JÖVŐBEN

100
SZÁZ ÉV FEJLŐDÉSben

Tudjon meg többet
a Generon napelemes
tetőcserepről!

GRAPHISOFT
Archicad®

24

Multidiszciplináris csapatmunka az integrált tervezés érdekében

Az Archicad 24 új megoldásai az algoritmikus tervezési munkafolyamat és a kiemelkedő modell támogatás, az automatizált dokumentáció, az egy kattintással elérhető publikáció, a valósághű renderelés és a kategóriájában egyedülálló elemzési képesség, amelyek a tervezők és kivitelezők számára a korábbinál pontosabb, gyorsabb és eredményesebb tervezést tesznek lehetővé.

További információ: www.graphisoft.com/hu